DONDERDAG 21 JANUARI 1999
44ste JAARGANG - Nr. 3 - 35 Fr.
VLAAMS-NATIONAAL WEEKBLAD

VU

E. Peustjens

Gebrek aan lef

VU-voorzitter *Patrik Vankrunkelsven* is oprecht misnoegd over de nieuwjaarstoespraak van *Guy Verhofstadt*. De VLD-voorzitter haalde weliswaar aan dat de samenwerking met de VU *„hecht en intens is."* Toch bracht hij deze samenwerking enkel in verband met het streven naar een politieke meerderheid om democratische hervormingen, zoals bindende referenda, door te voeren. Verhofstadt zweeg over een intense samenwerking tussen VU-ID en VLD om de nakende staatshervorming gestalte te geven. *„De VLD heeft ter zake als enige Vlaamse partij een uitgewerkt plan."*

Dergelijke praat hoort bij een electorale campagne en is weinig geloofwaardig.Verhofstadt liet zich bovendien kenmerken door een gebrek aan lef. Hij gaf de strategische troef om samen met VU-ID de coalitievorming te beheersen, uit handen. De arrogante uitval van SP naar VLD, kan deze tactische blunder niet vergoelijken. Verhofstadt liet zich vangen, *„reed met de remmen dicht."* Daarna zette hij het licht op groen voor de CVP, voor Verhofstadt mag deze partij andermaal kiezen met wie ze scheep gaat.

De VLD gelooft niet langer in een paarse coalitie. Dat is begrijpelijk, want nagenoeg onmogelijk gezien de houding van de SP-top. Moest de VLD daarom het roer omgooien? Nee toch. Het ging er om samen met VU-ID het heft in eigen handen te nemen en zelf te bepalen wie eventueel de aangewezen partner wordt. Dat hoeft niet te worden aanzien als een anti-CVP houding, wel als een zelfverzekerde opstelling. Een vernieuwing van het beleid begint met een verandering van een eeuwenoude, bijna onderbroken politieke praktijk. Het is vanuit democratisch oogpunt perfect verantwoord een electoraal afkalvende partij als de christen-democraten het initiatief tot regeringsvorming te ontzeggen. Dat belet geenszins de christen-democraten als regeringspartner uit te kiezen. Tot nader order kwam de VLD tijdens de jongste verkiezingen als overwinnaar uit de bus. Dat vergt een offensieve, geen defensieve strategie.

Als de VLD deze opstelling aanhoudt, moet ze begrijpen dat ook voor de VU alle mogelijkheden open liggen. Aan *De Morgen* (14 januari) verklaarde VLD-woordvoerder *Bart Somers* niet afzonderlijk aan regeringsonderhandelingen te beginnen. *„We* (VLD en VU-ID, red.) *blijven elkaars objectieve bondgenoten."* Dat zal alvast blijken uit het antwoord op de vraag van premier Dehaene om 'afzonderlijk' van VU het Verdrag van Amsterdam in de Brusselse Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie goed te keuren. **(evdc)**

Sjoemelen met werkloosheidscijfers ____ 4

Belastingen en wie ze betaalt ____ 5
Bij u in de buurt ____ 7-10
De A van "Andertheunis" ____ 11
Een tekening voor het leven ____ 16

Alle baten helpen

Het moet niet altijd te geleerd zijn, moet men bij het Vlaams Economisch Verbond (VEV) gedacht hebben en dus legde voorzitter Karel Vinck het zo uit. ,,De problemen in Vlaanderen en Wallonië zijn te verschillend. Ze veronderstellen een andere aanpak, een aangepast beleid. Een dokter geeft toch ook niet hetzelfde pilletje aan twee patiënten met een verschillend ziektebeeld.''

De Vlaamse werkgevers zien alles graag nuchter en zakelijk en omschrijven de toekomst van Vlaanderen, België en Europa als de echte inzet van de aanstaande verkiezingen. Zij weten beter dan wie ook dat Vlaanderen het economisch ,,niet slecht doet'' en willen dat hun regio zijn Europese koppositie blijft behouden. Daarom moet nu het passende besluit getrokken worden: een verdere stap in de staatshervorming. Deze weigeren staat, volgens de Vlaamse bedrijfswereld, haaks op een open en zakelijk gesprek over onze toekomst.

Zo'n gesprek is natuurlijk niet mogelijk zonder de Franstaligen die meteen opgeroepen worden om hierover ,,samen met Vlaanderen een concrete visie te ontwikkelen''. En de Vlaamse bedrijfswereld zegt er onmiddellijk bij wat hij wil bereiken. ,,Meer duidelijkheid en meer efficiëntie om te komen tot een meer doeltreffend en dichter bij de mensen staand bestuur. Dat betekent dus meer autonomie.''

En daar knelt het schoentje. Komt het de francofonie thans goed uit om meer autonomie ook voor haar goed te vinden? Wij betwijfelen het.

Het VEV is natuurlijk ook niet van gisteren en daarom lokt het de Franstaligen over de brug door naast het handhaven van de Vlaamse koppositie in Europa de solidariteit tussen de gewesten veilig te stellen. Het is goed dat ook bedrijfsleiders zich zorgen maken over solidariteit tussen gewesten, zoals het goed is dat ze er de doorzichtigheid en de objectiviteit van bepleiten. Omdat Brussel in elk gesprek over staatshervorming nooit ver weg is, biedt de VEV-voorzitter de Franstaligen aan om de hoofdstad ,,uit de bouwen tot een echte ontmoetingsplaats en een volwaardige hoofdstad voor Vlamingen en Franstaligen in een *tweeledig* België.''

Waarom aan de standpunten van het VEV zoveel belang hechten? Op de eerste plaats omdat alle baten helpen! Het is mooi als de federale premier meer fiscale autonomie voor de deelstaten bepleit, maar in verkiezingstijd is het altijd opletten wanneer traditionele politici te gulhartige uitspraken doen. Hoe vaak heeft de CVP de splitsing van Brussel-Halle-Vilvoorde reeds op haar verkiezingsaffiches gehad? 't Is maar één voorbeeld!

De stem van het VEV kan in het staatshervormend debat voor het nodige gewicht zorgen omdat socio-economische aspecten politici kunnen inspireren. Vinck weet dat de Franstaligen voorlopig niet geïnteresseerd zijn omdat elke wijziging hen financieel zou benadelen, zowel inzake *federale* solidariteit als in overheidsbanen. Elke stem uit het Noorden die voor meer Vlaamse autonomie pleit, schrikt hen af, vandaar wellicht de *beschaafde* voorstellen inzake de staatshervorming.

In dat verband is het ook uitkijken naar de resultaten die de commissie-*Staatshervorming* (met Johan Sauwens als voorzitter) in de loop van februari aan de Vlaamse volksvertegenwoordiging zal voorleggen. De discussies die daaruit zullen spruiten, kunnen boeiend worden omdat de verschillende partijen het achterste van hun tong moeten laten zien, wat in deze verkiezingstijd wel eens een zeer leerrijke oefening kan zijn.

Zij zal zeker meer leren dan het hanengevecht waarop VLD en SP elkaar trakteren. Het laten doorlichten van mekaars (economisch) programma door ,,vier profs, twee van u en twee van ons'' is ronduit beschamend. Partijen die dergelijke vertoning uitlokken of er op ingaan organiseren mee de *versimpeling* van het publiek. Professoren die er onder de gestelde voorwaarden aan meewerken zijn medeplichtig, zij kunnen niet anders dan ,,uitgekocht'' zijn.

Is het geen betere werkwijze om partijprogramma's bestendig aan een kritisch onderzoek te onderwerpen en niet op de *charlataneske* wijze zoals dhr. Vande Lanotte voorstelt en dhr. Verhofstadt heeft aanvaard? Via een politieke *Test-Aankoop* kan de geïnteresseerde burger oordelen over de haalbaarheid én de betaalbaarheid van partijprogramma's. Zo had door een betere kennis van het programma van het Vlaams Blok de eindeloze en vaak beschamende discussies in het parlement misschien kunnen worden vermeden.

Vandaar onze vraag. Willen de politieke studiediensten de staatshervormende ideeën van het VEV bestuderen? Ze verdienen misschien wel een plaats in de partijprogramma's voor 13 juni...

Maurits van Liedekerke

De grote oversteek

Het simplisme van de jongbakken Vlaamse minister van Ruimtelijke Ordening en Verkeer blijft verwonderen. Nu wil de man – nog voor de zomer, dat spreekt! – de grote ring rond Brussel tussen Zaventem en de verkeerswisselaar van de E19 uitbreiden van drie naar vier rijstroken. 'Meer dan wat verf is toch niet nodig. En het is bovendien goedkoper dan beton' oordeelt het stuntkabinet. De pechstrook wordt opgeofferd. Een prettig vooruitzicht voor wie levend uit een ongeval komt: daarna kan hij - zoals de gemiddelde kikker in paringstijd – even levend trachten de zijkant te bereiken. Het begint zo stilaan – met Stevaert in het achterhoofd – te dagen waarom Tobback 'paars' niet meer zo ziet zitten ...

De schok

„En toch, een paarse coalitie zou wel degelijk een aardschok teweegbrengen. (...) Een korte oefening: de Boerenbond benoemt niét meer de minister van Landbouw (misoogst zal ons deel zijn, misoogst en veepest); de bazen van Caritas, het ACW, de Guimardstraat en aanverwante clubs hebben géén sleutels meer die passen op de achterpoorten van de Wetstraat (...); de PSC, dit wil zeggen de partij van de adel en het hof, zit niét meer aan de regeringstafel (de vorst kijk al zorgelijk door het paleisraam naar de overkant) ... Wie durft daar nog te beweren dat paars ons vaderland niet zou veranderen?"

Geert Van Istendael in *De Morgen* van donderdag 14 januari 1999.

◆ DOORDEWEEKS ◆

De notarissen moeten het binnenkort met 10.000 fr. minder stellen wanneer zij een zgn. 'bescheiden' woning verkopen. Het **ambt** zou ook niet meer zomaar mogen overgaan van vader op kind.

Het blijft wachten op uitvoeringsbesluiten van het zgn. repressiedecreet. Het gegeven dat de rechthebbenden op een tegemoetkoming hetzelfde bedrag zouden zien afgaan van hun huidige inkomen ligt aan de basis van het **uitstel**.

Sommige slachtoffers van de ramp tijdens de airshow in Oostende zitten financieel **aan de grond**. De Vlaamse regering komt haar grote beloften niet na en wacht af.

De werkloosheid onder jonge (25-40), hoger opgeleide werkzoekenden is zelden zo **laag** geweest. De band tussen een hoger diploma en een job is vrijwel verdwenen. Alleen met een medisch-gericht diploma kom je haast automatisch ook in die sector terecht.

Binnenkort kent België zijn eerste filiaal van de in de VS razend populaire Kentucky Fried **Chicken**-keten, een soort McDonalds met kippenvlees.

Om de rechtbanken te ontlasten is er een **voorstel** in de maak om kleine overtredingen – zoals bv. burenhinder en kleine criminaliteit – te laten bestraffen door de gemeente. Goede vriendjes blijven met burgemeester en schepenen is de boodschap!

Een lerares wiskunde die de leerlingen lessen liet inschrijven die ze wegens tijdsgebrek niet had kunnen geven, is daarvoor door de rechtbank **schuldig** bevonden. Een gesjeesde leerling had klacht tegen haar ingediend. Vreemd dat er geen mopperaars waren op het moment van de feiten ...

Twee pasgeborenen blijven **dood** na het krijgen van een verkeerd medicijn. De etikettering was niet juist.

Tot slot: **Vredeseilanden** zamelde dit jaar ongeveer 50 miljoen fr. in.

DE ERGERNIS VAN VISEUR

Sinds de financieringswet van januari 1989 zijn de gewesten bevoegd om zowel de aanslagvoeten als de vrijstellingen van de onroerende voorheffing (OV) te wijzigen. De OV is een belasting op het kadastraal inkomen van woningen of andere onroerende goederen. Op deze belasting heffen gemeenten en provincies opcentiemen.

Op voorstel van Vlaams minister van *Financiën* en *Begroting*, de CVP-politica *Wivina Demeester*, stemde het Vlaams parlement in mei 1998 een decreet om voortaan de onroerende voorheffing zelf te innen en niet aan de federale belastingsdiensten over te laten. Dat biedt het voordeel dat de Vlaamse overheid, de provincies en gemeenten sneller over het belastingsgeld kunnen beschikken. Met het decreet werd tevens een aantal wijzigingen aan het systeem aangebracht. Sommige eigenaars zullen meer, andere minder OV moeten betalen. En gezinnen met ten minste twee kinderen moeten de vermindering van de aanslagvoet niet meer zelf aanvragen, de overheid zal deze automatisch toekennen.

Op initiatief van minister van Financiën *Jean-Jacques Viseur* (PSC), heeft de federale regering tegen de wijziging van het decreet beroep aangetekend bij het Arbitragehof.

SPEELT DEHAENE EEN SPEL?

Waarom de federale regering deze stap onderneemt, is een open vraag. Allicht zijn de Franstalige meerderheidspartijen geïrriteerd. Fundamentele, laat staan steekhoudende bezwaren kunnen ze niet voorleggen. De federale regering betwist geenszins de noodzaak of de opportuniteit van de aangebrachte wijzigingen. In het vernietigingsberoep wordt enkel aangegeven dat de wijzigingen niet door een decreet maar door een wet moesten doorgevoerd worden, wat in tegenspraak is met de financieringswet van 1989.

Het vernietigingsberoep van de federale regering wijst op een Franstalig achterhoedegevecht, een laatste poging om de fiscale autonomie van de deelstaten af te remmen. Dat zal zo goed als zeker tot een omgekeerd effect leiden. Eerder stapte de federale regering naar het Arbitragehof om de vermindering van de successierechten door de Vlaamse overheid aan te vechten. Het Hof verwierp de federale klacht, dezelfde uitspraak wordt verwacht ten aanzien van de onroerende voorheffing. Dat zou voor de deelstaten een bijkomend argument vormen om de volledige bevoegdheid over alle gewestbelastingen op te eisen. Premier Dehaene is te intelligent om dat niet in te zien. Heeft hij de Franstaligen laten begaan om de onlangs door hen verwoorde eis voor meer fiscale autonomie kracht bij te zetten?

KOPPIG EN AGRESSIEF

In zijn nieuwjaarstoespraak wees PS-voorzitter *Philippe Busquin* een verdere staatshervorming koppig af. Er kan, aldus de PS, niet gedacht worden aan een defederalisering van de gezondheidszorgen en de kinderbijslagen, noch aan fiscale verantwoordelijkheid voor de deelstaten. Andermaal verwees Busquin naar het Waals-Brussels verbond om de Vlamingen van antwoord te dienen.

Dat deed ook PRL-voorzitter *Louis Michel*. Al slaat deze een andere toon aan dan Busquin. De PRL-FDF-MCC-formatie geeft te kennen enkel over een verdere staatshervorming te willen onderhandelingen indien dit „*de Franstaligen niet verarmt*." Met deze 'ouverture' gaat tegelijk een agressieve en militante houding gepaard. Van de Vlamingen, zo stipt Michel aan, hebben de Franstaligen 'geen orders' te ontvangen. De PRL-voorzitter roept de militanten op 'actie' te voeren. Michel heeft het over een 'duel' tussen Vlaanderen en Wallonië. De inzet is eigenaardig genoeg het voortbestaan van België. Als twee deelstaten vechten om een been, lopen de unitaristen ermee heen. Michel zou bovendien beter zijn taalgebruik aanpassen. Het is koren op de molen voor die Vlaamse kringen die het geweld niet schuwen.

WELLES-NIETES

VLD en SP voeren een welles-nietes-spel over wie van beiden de meest 'sociale' partij is. SP-campagneleider *Johan Vande Lanotte* gaf daartoe de aanzet tijdens het VRT-duidingsprogramma *De zevende dag*. De gewezen minister van *Binnenlandse Zaken* is een pienter man die de kunst van het uitdagen beheerst. Hij deed dat op een zodanig ogenschijnlijk gemoedelijke wijze dat de VLD ei zo na in de val trapte. Aan VLD-kamerlid *Rik Daems* legde Vande Lanotte onverwacht een document voor waarin voorgesteld wordt om de sociaal-economische eisen van beide partijen door vier professoren te laten onderzoeken. Elke partij zou twee academici mogen aanduiden. Alsof dat een weg uit de irritante discussie biedt. Het is overigens niet aan professoren, maar aan partijen om het electorale debat te voeren. Academici kunnen niet als scherm voor het eigen grote gelijk dienen. De verwevenheid tussen de universitaire en politieke wereld is al groot genoeg. Dat is althans de mening van VLD-parlementslid *Jaak Gabriëls* die met deze stelling meerdere malen 'de pers haalde'.

KINDERACHTIG EN MISLEIDEND

Het voorstel van Vande Lanotte heeft overigens niet tot doel de violen tussen beide partijen gelijk te stemmen of een paarse coalitie mogelijk te maken. Het SP-kamerlid was nog maar net uit de VRT-studio verdwenen, of hij verklaarde tijdens het middagjournaal van VTM dat het *of* een coalitie wordt met CVP en SP *of* een coalitie van CVP en VLD. Het

Redmond

P. Van Belle

Ook Olympische gedachte niet vrij van corrupt reukje...

Waarde Heer Hoofdredacteur,

Vriend De Liedekerken, nu wil dien onnozelen hals van een Vande Lanotte al de wetenschap voor zijn kar spannen om te laten bewijzen dat iets wat de VLD zegt niet waar is. Hebt gij dat al ooit meegemaakt? Denken die Agusta-mannen nu dat wij dat gaan geloven als een paar professors zeggen dat ze gelijk hebben? En kunnen professors zich niet vergissen? Van onzen Adam zeiden ze toch ook dat hij het verstand van zijn vader zou hebben. Vaneigens!

Als de wetenschap op dat voorstel ingaat, dan verklaart ze zich zelf failliet. Dan moet ze immers vroeg of laat erkennen dat ze niet slimmer is dan de sossen of de blauwen! Dat ze eigenlijk niet meer kan vertellen dan een politicus – gij weet hoe slim die kunnen zijn ... Als de politiek nu eens het verstand had om met de bevindingen van de wetenschap iets zinnigs te doen, dan waren we al een heel eind verder.
Ondertussen geven ze op het nieuws prentjes van Claesken die aan een piano zit alsof hij de stuipen heeft. Het is tegenwoordig echt wel in de mode om Claes – die, samen met zijn uitverkorenen, het land toch voor miljoenen franken heeft opgelicht – zielig te vinden. Ze zouden hem te hard gestraft hebben, hij heeft het niet verdiend, ... De Rooie Rutten zegt dat het ook helemaal niet hovaardig is als Claesken weigert met het journaille te praten. Hij mocht wat meer bescheiden zijn, De Liedekerken.
Laat ik deze inspiratieloze week beëindigen met het voorstel om Ludwina op één van uw lijsten te plaatsen. Ze zal vernieuwend zijn en – zoals in de oude tijden – zich opnieuw overgeven aan de praktijk van de hagepreken. Ze zal aan wie het horen wil de koekoek laten dampen. Als ge dat maar weet!
Uw uitgebluste,

De Gele Geeraerts

shownummertje van de campagneleider is daarom kinderachtig en misleidend. Een gedegen en vooruitziend sociaal-economisch beleid beperkt zich bovendien niet tot de vraag of een drastische loonlastenverlaging de Sociale-Zekerheidsuitgaven beperkt. Vande Lanotte zwijgt als vermoord over een alternatieve financiering en/of een defederalisering van de S-Z.
Hoe dan ook, Daems, die zich als een sociaal-liberaal profileert, kon niet anders dan op het SP-voorstel ingaan, maar voegde er wijselijk aan toe dat het VLD-partijbestuur zou beslissen.
De Vlaamse liberalen stemmen in met een onafhankelijk onderzoek naar hun sociaal-economische voorstellen. Mits ook de SP-voorstellen en de maatregelen van de regering ter zake onderzocht worden.

SMEERGLED VERMIJDEN

Natuurlijk probeert de SP met alle middelen om de Agusta/Dassault-affaire uit het geheugen van de kiezer te wissen. Naar aanleiding van het Kerstarrest heeft VU-kamerlid *Fons Borginon* een brief geschreven naar de eerste voorzitter van het *Rekenhof*. Borginon, die deel uitmaakt van de Kamercommissie *Ad Hoc Legeraankopen*, wil daarmee vermijden dat andermaal smeergeld wordt betaald door de Franse defensie-industrie. Dat gevaar is niet denkbeeldig. Want reeds op 19 juni 1989 werd tussen Frankrijk en België een samenwerkingsprotocol afgesloten om de prijscontrole bij legeraankopen bij Franse bedrijven door de Franse overheid te laten uitvoeren. Dat is niet erg netjes gezien de niet geringe verwevenheid tussen de Franse overheid en de defensie-industrie. Het Hof van Cassatie heeft in zijn arrest duidelijk aangetoond dat in het dossier Dassault de prijscontrole te wensen overliet. Borginon vindt het dan ook onbehoorlijk dat het samenwerkingsprotocol tussen België en Frankrijk nog steeds van toepassing is. Het kamerlid vraagt het Rekenhof de rechtsgeldigheid van het huidig systeem van prijscontrole bij legerbestellingen bij Franse bedrijven na te kijken. Het Rekenhof zou zich ook kunnen buigen over de wijze van prijscontrole in het dossier Dassault. Tot slot zou berekend moeten worden hoeveel schade de overheid heeft geleden ten gevolge van het smeergeld in de Dassault-affaire. Is de SP bereid om daarover gezamenlijk met de VU een document te ondertekenen?

MILITAIR INGRIJPEN

In *Kosova*, zoals de etnische Albanezen hun land noemen, blijft het geweld toenemen. Zo raakte bekend dat minstens 45 van hun volksgenoten op gruwelijke wijze werden vermoord, hoogst vermoedelijk door Servische en Joegoslavische troepen. Anderen worden gearresteerd en zonder omzien gemarteld. De VU veroordeelt het geweld van de Servische troepen. De internationale gemeenschap mag dit niet langer toestaan.
De democratische Vlaams-nationalisten pleiten voor een preventieve militaire actie in Kosova. De NAVO mag niet langer weigeren om in te grijpen. Een VN-resolutie moet de contouren vastleggen waarbinnen de internationale gemeenschap in het gebied kan optreden.
Volgens de VU kan de *Europese Unie* niet werkloos toezien en dezelfde fouten maken als in Bosnië.

P. Bolstus

Kosovo: we staan erbij en kijken ernaar...

Redmond

Uit cijfers van de Brusselse vice-gouverneur Hugo Nys blijkt dat de Brusselse regering eindelijk werk begint te maken van een correcte toepassing van de taalwet. Dat leidt tot een behoorlijke versteviging van de Nederlandstalige positie in de hoofdstad.

Eindelijk!

Eind 1996 onderschreven de Brusselse meerderheidspartijen het 'taalhoffelijkheidsakkoord'. Het betekende dat de Franstaligen eindelijk de taalwet zouden eerbiedigen. Toch zou het nog tot eind 1997 duren vooraleer ze het akkoord wilden uitvoeren. Het houdt in dat ook bij aanwerving van contractuele medewerkers de taalwetgeving wordt toegepast. Is er onvoldoende tweetalig personeel beschikbaar, dan kan van de wet worden afgeweken, mits de betrokken personen binnen de twee jaar een taalbrevet kunnen voorleggen. Voorts bepaalt het akkoord dat benoemingen in strijd met de taalwetgeving worden vernietigd. Omdat tegenover deze vanzelfsprekende toepassing van de wetgeving toegevingen aan Nederlandstalige kant stonden, nam staatssecretaris *Vic Anciaux* (VU) ontslag uit de Brusselse regering.
Het heeft er de resterende Vlaamse ministers in de Brusselse regering toe genoopt de Franstalige collega's tot daden over te halen. Op basis van cijfers van de Brusselse vice-gouverneur *Hugo Nys* blijkt dat de Brusselse ministers *Charles Picqué* (PS) en *Didier Gosuin* (FDF) lokale benoemingen en bevorderingen hebben vernietigd wegens niet toepassing van het taalhoffelijkheidsakkoord en dus wegens inbreuk op de taalwet. In 1998 werden bij de Brusselse gemeenten 40 aanwervingen of bevorderingen vernietigd, bij de Brusselse OCMW's 26.
De Franstalige ministers van de Brusselse hoofdstedelijke regering beginnen de lokale besturen, indien nodig, op het matje te roepen en respecteren enigszins het werk van de vice-gouverneur. Enigszins, omdat de Brusselse regering blijft weigeren heel wat schorsingen van de vice-gouverneur in vernietigingen om te zetten. Zo werden in 1998 nog steeds 343 of 18, 5% van het aantal benoemingen en bevorderingen in de Brusselse gemeenten door de vice-gouverneur geschorst. Daarop vernietigde de Brusselse regering 40 benoemingen en bevorderingen, of 12% van het aantal schorsingen. Opvallend is dat het aantal geschorste benoemingen of bevorderingen in verhouding veel hoger ligt bij de OCMW's: 159 of 28% van het aantal benoemingen en bevorderingen. Op basis van deze schorsingen ging de Brusselse regering over tot 26 vernietigingen of 16% van het aantal schorsingen.
Het aantal vernietigingen op basis van de schorsingen toont aan dat er sprake is van een mentaliteitswijziging, maar niet van een ommekeer in het beleid. De Brusselse gemeentebesturen veroorloven zich nog te vaak om de taalwet te omzeilen, de Brusselse regering laat nog te veel na om doortastend op te treden. Hoe belangrijk een dergelijk optreden nochtans is, moge blijken uit het feit dat de toepassing van de taalwet de positie van de Nederlandstaligen in Brussel gevoelig verstevigt. Neem de 159 benoemingen en bevorderingen die de OCMW's in 1998 geheel overeenstemmend de taalwet doorvoerden. Daarvan gingen er 37,10% naar Nederlandstaligen en 62,90% naar Franstaligen. Anderzijds leren de cijfers dat vooral benoemingen en bevorderingen van Franstaligen geschorst worden. Bij liefst 93% van de schorsingen van benoemingen en bevorderingen in de gemeenten ging het om Franstaligen, in de OCMW's werden 88% Franstalige benoemingen en bevorderingen geschorst. Deze hoge percentages bewijzen dat nog heel wat Franstaligen ééntalig zijn. Dat is de reden waarom de Franstalige Brusselse ministers niet alle door de vice-gouverneur geschorste benoemingen en bevorderingen vernietigen, zoniet verliezen ze hun achterban. Mogelijk zijn er ook nog te weinig tweetalige Nederlandstaligen die zich in Brussel vestigen.
Het is daarom noodzakelijk dat een betere toepassing van de taalwet hand in hand gaat met een aangehouden campagne om meer Vlamingen naar Brussel te *lokken*. Overigens bewijzen de cijfers dat de Vlaamse partijen zonder complexen en zonder toegevingen ook op gemeentelijk vlak een vaste vertegenwoordiging moeten opeisen. Bovendien leren de gewijzigde Brusselse verhoudingen dat de Vlamingen een tweeledig Brussel moeten voorstaan. Tijdens de nakende onderhandelingen over de staatshervorming zal het er op aankomen de realisaties op het terrein voor te leggen. De electorale resultaten, waarvan de Franstaligen gretig gebruik willen maken, kunnen niet meer als criterium gelden.

(evdc)

Stof tot spreken

Universiteiten onderhouden best goede relaties met het bedrijfsleven. Dat blijkt althans uit het ministeriële antwoord op een vraag van Vlaams parlementslid Carl Decaluwé aan Eddy Baldewijns. De samenwerking tussen ondernemingen en universiteiten mondt niet zelden uit in resultaten voor het wetenschappelijk

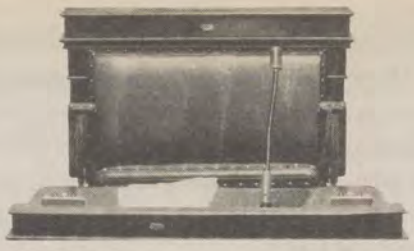

onderzoek. „Wanneer het wetenschappelijk onderzoek ook resulteert in goede bedrijfsresultaten worden vaak 'royalties' aan de betrokken universiteiten uitbetaald." De universiteiten beslissen autonoom wat er met deze inkomsten gebeurt. In 1997 waren de KUL (26,5 mio. fr), de UG (155,2 mio. fr.) en de VUB (36,2 mio. fr.) de grootste poenpakkers. De cijfers komen van de universiteiten. Daarbij valt het op dat de drie Antwerpse instellingen (Ufsia, UCA en UIA) in1997 samen slechts 68.180 fr. bijeenraapten.

◆ WETSTRAAT ◆

Door middel van reclameborden van twintig vierkante meter zet de CVP de Vlaamse economische prestaties van de jongste jaren dik in de verf. Vlaams VU-volksvertegenwoordiger Jean-Marie Bogaert doorprikt deze verkiezingsballon.

Wordt kiezer misleid?

P. Deprez

Vlaams parlementslid Jean-Marie Bogaert: „360.000 werklozen tussen 18 en 60 jaar moeten toezien hoe goed het wel gaat in Vlaanderen..."

P. Deprez

VU-fractieleider in de Kamer van Volksvertegenwoordigers Annemie Van de Casteele: „Het kan niet dat sommigen op een wel erg vertekende wijze reclame maken."

Op reclameborden ondertekent CVP-voorzitter *Marc Van Peel* de boodschap dat er in één jaar tijd in Vlaanderen 30.000 jobs zijn bijgekomen en dat de Vlamingen 7% meer verdienen dan de Nederlanders. Eerst en vooral rijst de vraag of het gepast is ter wille van electorale motieven de economische prestaties van Vlaanderen met deze van Nederland te vergelijken. Een objectieve en wetenschappelijk onderbouwde analyse van de sociaal-economische toestand in beide landen en de maatregelen die op deze terreinen worden genomen, kan tot heldere inzichten leiden. Dat is iets anders dan met goedkope slogans het 'Belfortmodel' aan te prijzen en meteen het 'Poldermodel' af te wijzen. Temeer, daar daarbij gebruik wordt gemaakt van beperkte criteria en cijfers.

NIET TE LETTERLIJK

Aan *De Morgen* (7 januari) vertelde CVP-woordvoerder *Peter Paulussen* dat *„de slagzinnen zoals deze die op de affiches worden gebruikt niet te letterlijk moeten worden genomen."* Dat de Vlaming 7% meer zou verdienen dan de Nederlander wordt vooral afgeleid van een vergelijking van het Bruto Binnenlands Product (BBP) van beide landen. Aldus werd de som van alle geproduceerde goederen en diensten onder de loup genomen. Dat verklaart de economische prestaties, maar verschaft weinig duidelijkheid over het inkomensniveau. Overigens worden er besluiten getrokken aan de hand van cijfers van 1995.

Een zekere trend is niettemin waarneembaar. In vergelijking met Nederland, laat Vlaanderen de jongste jaren een sterkere economische groei optekenen. Er werden in Vlaanderen ook meer buitenlandse investeerders aangetrokken en meer eigen ondernemingen opgestart. Of de aanwezigheid van buitenlandse investeerders de Vlaamse verankering ten goede komt, valt te betwijfelen. Of deze investeerders de werkgelegenheid op langere termijn kunnen verzekeren, is zeer de vraag. Voorbeelden als Renault doen eerder het tegendeel vermoeden. En hoeveel nieuwe Vlaamse ondernemingen gaan even later op de fles?

Overigens is zeker een vergelijking van het inkomensniveau in beide landen geen sinecure. 'Meer verdienen' is voor talrijke interpretaties vatbaar. Ligt de belastingsdruk in Nederland even hoog als in Vlaanderen? Hoe zit het met de koopkracht? In de Kamer van Volksvertegenwoordigers haalde VU-fractieleider *Annemie Van de Casteele* terecht aan dat de cijfers van de CVP geen uitsluitsel geven over het belastbaar of het netto inkomen. Op vraag van Van de Casteele wist minister van Financiën *Jean-Jacques Viseur* (PSC) zelfs te vertellen dat de Brusselaars over meer koopkracht beschikken dan de Vlamingen. Is Brussel daarom rijker dan Vlaanderen? Geenszins, de gemiddelde Brusselaar is zeker niet beter af dan de Vlaming, wel integendeel. Van de Casteele hekelde de *„vrij ongenuanceerde en al te euforische manier waarop de CVP reclame maakt."*

De sociaal-economische sterkte, zo merkte de VU-politica op, kan slechts afgelezen worden wanneer de gehele economie in rekening wordt gebracht. Zo werd in Nederland de Sociale Zekerheid hervormd en wordt het stelsel op een alternatieve wijze gefinancierd. Nederland heeft daardoor meerdere pensioenreserves, Vlaanderen niet. Hier wordt vooralsnog geen antwoord geboden op de vraag hoe het steeds geringer aantal actieven kan blijven instaan voor de niet-actieven. Mede omdat de S-Z nog niet is gedefederaliseerd en de gemeenschappen uiteenlopende visies hebben, hebben de politici van de meerderheidspartijen nagelaten een debat over de hervorming van de S-Z te voeren.

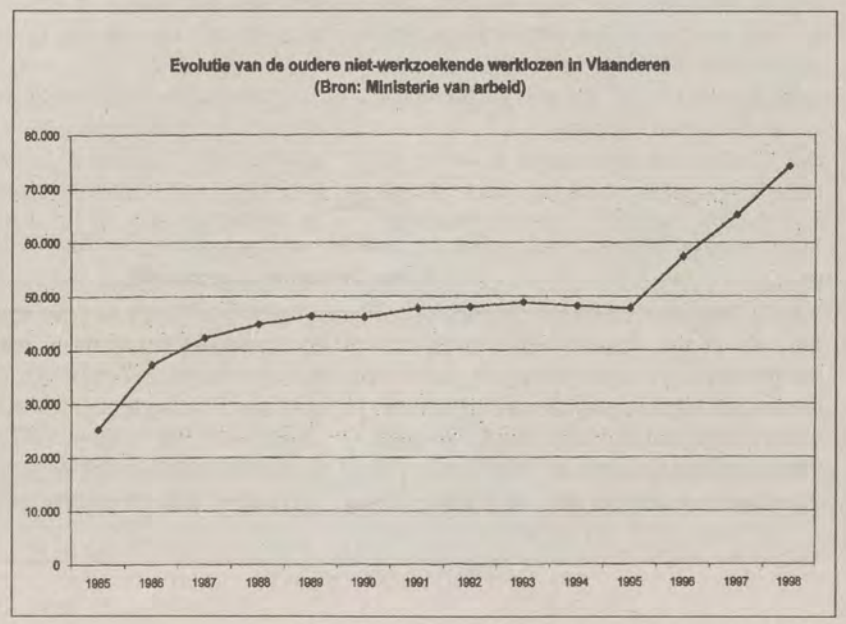

EINDREKENING

In Nederland is de werkgelegenheid sterk toegenomen omdat veel meer deeltijdsen aan de slag kunnen. Dat brengt ons bij de door de CVP verbloemde werkloosheidscijfers. Op 25 juni 1997 ondertekenden vooraanstaanden van alle Vlaamse democratische partijen en vertegenwoordigers van de werkgevers- en werknemersorganisaties het *Verdrag van Leuven*. Daarin werd vooropgesteld de werkloosheid in Vlaanderen tegen het jaar 2003 te halveren. Vlaams VU-volksvertegenwoordiger *Jean-Marie Bogaert* – die het verdrag mee ondertekende – meent dat dit objectief niet kan worden gehaald. Zo waren er in 1995 in Vlaanderen 243.000 werklozen, vandaag zijn er nog steeds 204.000 werklozen. *„Aan dit tempo halveren we de werkloosheid niet eens tegen het jaar 2006"* , zo merkt Bogaert op.

De Bruggeling maakt zich behoorlijk druk om de misleiding van de kiezer. *„Er wordt geen rekening gehouden met de toegenomen groep van 'sociaal afgedankten', de slachtoffers van de fabriekssluitingen en de herstructureringen in talrijke ondernemingen. Eind 1998 liep hun aantal tot niet minder dan 160.000 op, waarvan 85.000 bruggepensioneerden en 75.000 oudere 'niet-werkzoekende' werklozen* (zie grafiek). *Op hun 50ste worden ze aan de deur gezet, bedankt voor bewezen diensten en net zo goed werkloos als die 100.000 met een diploma van minstens hoger secundair onderwijs. Vlaanderen telt meer dan 360.000 mensen die moeten toezien hoe goed het wel met Vlaanderen gaat...Ondanks de gunstige economische conjunctuur heeft de Vlaamse rooms-rode regering verzuimd om zelf de nodige beleidsmaatregelen te nemen of maatregelen op het federale niveau te bedingen die structurele vruchten konden plukken van de economische groei. Dat is bijzonder jammer, want de economische wereldgroei zal zich, zo wordt verwacht, de komende jaren tot 1,7% beperken. Dit is het laagste niveau sedert de jaren 1980. Als de crisis in Oost-Azië, Rusland en Latijns-Amerika zich straks ook hier zal laten gevoelen, zal geen euro daar wat aan veranderen. Misschien krijgen we op 13 juni wel allemaal de eindrekening voorgeschoteld."*

Het lijkt erop alsof de CVP niet verantwoordelijk wil gesteld worden voor een eventuele eind(af)rekening. *De Standaard* (15 januari) meldde dat *„de 'Vlaamse-trots-affiches' binnenkort weer van de muren worden gehaald."*

(evdc)

Tot voor kort was het niet mogelijk, omdat het niet wenselijk was, om de opbrengsten uit de personenbelasting per gewest mee te delen. Maar vraagstaart Geert Bourgeois wou er het fijne van weten en liet de cijfers dansen. Voor het aanslagjaar 1996 bedroeg de som van alle netto-belastbare inkomens in België 3.930 miljard fr. 61% daarvan kwam uit Vlaanderen, 30,4 % uit Wallonië en 8,6 % uit Brussel.

F. De Maitre

Vlamingen betalen 't meest belastingen

In antwoord op schriftelijke vragen verstrekte de minister van Financiën ons een tijdreeks betreffende de recente evolutie van de opbrengst van de personenbelasting, opgesplitst per gewest. Hieruit onthouden we dat zowel de belastbare grondslag als de opbrengst van de personenbelasting het sterkst blijven groeien in het Vlaams Gewest. Opmerkelijk is echter de forse groeivertraging in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest. Het gemiddeld belastbaar netto-inkomen ligt er nu onder het nationale gemiddelde en ook de gemiddelde belastingopbrengst begint in verhouding af te kalven. Meer dan ooit blijkt dat Brussel Vlaanderen nodig heeft om financieel te overleven.

BELASTBAAR NETTO-INKOMEN

Allereerst wordt in *Tabel 1* het belastbaar netto-inkomen, de belastbare grondslag waarop de personenbelasting wordt geheven, opgesplitst per gewest. De beschouwde periode behelst de aanslagjaren 1994 tot en met 1997. Voor alle duidelijkheid: een aanslagjaar heeft betrekking op de inkomsten verworven in het voorgaande kalenderjaar, in dit geval dus de periode 1993 tot en met 1996.
Het Vlaamse aandeel in het totaal van de netto-belastbare inkomens nam in de periode 1993-1996 met 0,6 procentpunt toe. Het bedroeg in het inkomstenjaar 1996 61 % . Het Waalse aandeel bleef constant op iets meer dan 30 %. Het aandeel van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest nam dan ook af met 0.6 procent. Het bedroeg in 1996 ongeveer 8,5 %.
Tabel 2 geeft de recente evolutie weer van de gemiddelde belastbare grondslag per aanslag. Ook hier is de jaarlijkse groei het grootst in Vlaanderen: in de beschouwde periode nam de gemiddelde belastbare basis in Vlaanderen toe met 41.000 frank, ruim 5.000 frank meer dan het landelijke gemiddelde. In Wallonië nam de gemiddelde belastbare basis toe met 32.000 frank, in Brussel slechts met 18.000 frank.

De tweede tabel geeft tevens een overzicht van de gewestelijke afwijking ten opzichte van het landelijke gemiddelde. We onthouden vooral dat de Brusselse positie in snel tempo verslechtert. In het aanslagjaar 1994 lag de gemiddelde belastbare grondslag er net onder het nationale gemiddelde. Drie jaar later bedraagt het verschil reeds drie procent. Ook de relatieve positie van het Waals gewest is in het aanslagjaar 1997 verslechterd. De belastbare basis van de gemiddelde Waal ligt nu 4.3 procent onder het nationale gemiddelde.

EVOLUTIE VAN DE PERSONENBELASTING

Vermits de belastbare grondslag in de personenbelasting het sterkst is toegenomen in het Vlaams Gewest, valt te verwachten dat ook de groei van de belastingontvangsten hoger is in dit gewest.
Tabel 3 verschaft een overzicht van de opbrengst in de personenbelasting. De cijfers houden rekening met de voorheffingen en voorafbetalingen. Er wordt ook een referentie gemaakt naar het midden van de jaren tachtig en het begin van de jaren negentig.
In de tweede helft van de jaren tachtig neemt de opbrengst van de personenbelasting procentueel het sterkst toe in Wallonië (+ 28.6 %). Het Vlaams Gewest blijft net onder het nationale gemiddelde (+ 23.7 %). Het Brussels Hoofdstedelijk Gewest blijft ietwat achter (+ 17.1 %), zodat haar relatief aandeel met iets minder dan 1 % afneemt.
In de eerste helft van de jaren negentig daarentegen nemen de belastingontvangsten veruit het snelst toe in het Vlaams Gewest (+ 37.9 %), tegenover een aangroei van 20 % in Wallonië en slechts 10 % in Brussel. Hieruit volgt dat het relatief belang van het Vlaams Gewest in
de totale opbrengst van de personenbelasting in deze periode fors is toegenomen: van 57.9 % in 1990 tot 61.6 % in 1995. In dezelfde periode kalven het Waalse en Brusselse aandeel met respectievelijk - 2.1 % en -1.6 % af.
De jongste jaren zet deze trend zich verder. Het Brusselse aandeel neemt nu wel iets sneller af.
Tabel 4 geeft de recente evolutie in de gemiddelde opbrengst van de personenbelasting weer. Merk op dat deze in het aanslagjaar 1995 nog steeds hoger ligt in Brussel dan in het Vlaams Gewest. Tabel 2 leert ons nochtans dat de doorsnee belastbare basis in het Vlaams Gewest er dan reeds beduidend hoger is dan in Brussel. Wellicht vormt de ongelijkere inkomensverdeling in Brussel een belangrijke verklarende factor.
Ondertussen is deze situatie echter omgekeerd. In de periode 1995-1997 neemt de belastingopbrengst per aanslag in Vlaanderen toe met 6.551 frank. In Wallonië noteren we een toename van 4.771 frank en in Brussel blijft de aangroei beperkt tot 3.330 frank.
De gemiddelde belastingopbrengst in het Vlaams Gewest en in Brussel ligt in de beschouwde periode ruim boven het nationale gemiddelde. In het Vlaams Gewest vergroot deze kloof nog, daar waar zij in Brussel snel begint af te nemen. In Wallonië ligt de gemiddelde belastingopbrengst nu reeds 9 procent onder het landelijke gemiddelde. De jongste jaren neemt het verschil nog wat toe.

In Wallonië ligt de gemiddelde belasting-opbrengst nu reeds 9 procent onder het landelijke gemiddelde. De jongste jaren neemt het verschil nog wat toe.

Geert Bourgeois,
federaal kamerlid

TABEL 1

Opsplitsing van de netto-belastbare inkomens per gewest voor de aanslagjaren 1994-1997, in miljard frank. Evolutie van het gewestelijk aandeel.

Aanslag-jaar	Vlaams Gewest		Waals Gewest		Brussels Hoofdstedel. Gewest		Totaal Rijk	
	Bedrag	%	Bedrag	%	Bedrag	%	Bedrag	%
1994	2.131,3	60,4	1.073,1	30,4	324,4	9,2	3.528,8	100
1995	2.188,9	60,7	1.097,8	30,4	322,2	8,9	3.608,9	100
1996	2.308,6	60,8	1.156,7	30,5	331,5	8,7	3.796,8	100
1997	2.397,3	61,0	1.193,6	30,4	339,3	8,6	3.930,2	100

TABEL 2

Het gemiddeld belastbaar netto-inkomen per aangifte in de personenbelasting voor de aanslagjaren 1994-1997, opsplitsing per gewest.

Aanslag-jaar	Vlaams Gewest		Waals Gewest		Brussels Hoofdstedel. Gewest		Totaal Rijk	
	Bedrag	%	Bedrag	%	Bedrag	%	Bedrag	%
1994	881.100	+ 2.3	826.500	- 4.0	852.900	- 0.9	861.200	0
1995	905.900	+ 2.4	849.200	- 4.0	868.700	- 1.8	884.600	0
1996	907.700	+ 2.5	850.200	- 4.0	867.800	- 2.0	885.900	0

TABEL 3

Evolutie van de personenbelasting, in miljard frank en opgesplitst per gewest. Evolutie van het gewestelijke aandeel.

Aanslag-jaar	Vlaams Gewest		Waals Gewest		Brussels Hoofd-stedel. Gewest		Totaal Rijk	
	Bedrag	%	Bedrag	%	Bedrag	%	Bedrag	%
1985	309,8	58,2	159.731	30,0	62.654	11,8	532.208	100
1990	383,3	57,9	205.506	31,0	73.368	11,1	662.173	100
1995	528,7	61,6	247.977	28,9	81.238	9,5	857.962	100
1996	562,6	61,6	265.300	29,0	85.160	9,3	913.033	100
1997	585,5	61,9	273.107	28,8	86.623	9,29	45.215	100

TABEL 4

Evolutie van de gemiddelde opbrengst in de personenbelasting, per gewest. Vergelijking met het nationale gemiddelde.

Aanslag-jaar	Vlaams Gewest		Waals Gewest		Brussels Hoofdstedelijk Gewest		Totaal Rijk	
	Bedrag	%	Bedrag	%	Bedrag	%	Bedrag	%
1995	218.822	+ 4,1	191.828	- 8,8	219.052	+ 4.2	210.290	0
1996	221.185	+ 3,8	195.007	- 8,5	222.958	+ 4.7	213.034	0
1997	225.374	+ 4,4	196.599	- 9.0	222.382	+ 3.0	215.974	0

E. Peustjens

Veertien dagen lang stond het Europees Parlement in het midden van de belangstelling. In december '98 had de Commissie het EP uitgedaagd. Nelly Maes en 68 andere Europarlementariërs namen de handschoen op en dienden een échte motie van wantrouwen in. De socialisten deden dat ook, maar iedereen wist dat dit een politiek trucje was om de christen-democraten, te jennen en ... kleur te doen bekennen.

◆ EUROPA ◆

Trek de beerput nu maar open

Commissievoorzitter Jacques Santer - hier nog met hoog bezoek ten tijde van zijn Luxemburgs premierschap - probeerde zijn vel en dat van de Commissie te redden. Echt overtuigend was hij niet.

Fraai was het vertoonde schouwspel niet. Eventjes zag het er naar uit dat het EP voor het eerst in zijn geschiedenis de tanden zou laten zien en de Commissie naar huis zou sturen. Uiteindelijk liep alles op een sisser af. De socialisten haalden enkele uren voor de stemming hun slag thuis. En zo werden de socialistische commissarissen Cresson en Marin van de (politieke) guillotine gered. En de christen-democraten? Die zorgden voor het zoveelste compromis, naar Belgische snit.

SANTER BELOOFT

Europees ambtenaar Paul van Buitenen bond halverwege december 498 de kat de bel aan. Hij stapte naar de Groenen met een 34 bladzijden tellende nota, vergezeld van niet minder dan 75 bijlagen. De nota was openbaar, de bijlagen niet. De groene fractie waakte eigenzinnig over deze belangrijke documenten en legde ze ter inzage van alle Europarlementsleden. Nelly Maes maakte daar tijdens de decemberzitting te Straatsburg dankbaar gebruik van en merkte al gauw dat de documentatie over een hele reeks bekende fraudezaken ging: het toerismedossier, de Groep 4 Securitas bij het beveiligingscontract van de gebouwen van de Europese Commissie, de ECHO-zaak ... Die documentatie is bijzonder waardevol, ze werpt een nieuw licht op de gebeurtenissen en toont hoe de Europese commissie de berichtgeving over fraudezaken manipuleerde of zelfs hinderde. Eén dossier was totaal nieuw: de *Leonardo da Vinci*-zaak. Nelly Maes trok naar de Procureur des Konings van Brussel, daar legde ze een klacht tegen onbekenden neer.

Vorige week lagen de zaken dan op de politieke tafel. Op maandagavond startte het debat over de ingediende *moties van wantrouwen* jegens de Europese commissie. Commissievoorzitter Jacques Santer probeerde zijn politieke vel en dat van de 19 ander commissarissen te redden. Echt overtuigend was hij niet. Wel kondigde hij een reeks hervormingen aan. Er komen gedragscodes over wat wel en niet mag bij financieel beheer en het werven van personeel. Er komen afspraken inzake de relatie tussen Europese commissarissen, hun eigen kabinet en de administratie. De administratie wordt hervormd en het begrotingsbeheer verbeterd. Santer pleitte ook voor een comité van experten dat de fraudemechanismen in kaart moet brengen.

Het EP kan geen individuele commissarissen naar huis sturen. Het *Verdrag van de Europese Unie* bepaalt dat een motie van wantrouwen moet worden ingediend tegen de gehele Commissie. Die zetelt immers als een *college*. Een bot wapen dus, een soort 'atoom-bom'. Hoeft het gezegd dat het wapen nog nooit werd gebruikt. Om die moeilijke klip te omzeilen hadden groenen, liberalen en christen-democraten een ontwerp-resolutie ingediend waarin het ontslag van de commissarissen Cresson en Marin werd geëist. Cresson omwille van de Leonardo da Vinci-zaak, maar evenzeer vanwege de hardnekkige aantijgingen inzake vriendjespolitiek: aanstellen van steeds dezelfde (Franse) professoren voor het opstellen van studies, aanstelling van een 'bevriend' tandarts bij de Europese Commissie. Marin in opspraak bij de fraudezaak inzake Middellandse Zeeprogramma's, de ECHO-zaak, ... Opmerkelijk was dat de christen-democraten mede-indiener waren van deze resolutie. Dat was een nederlaag voor fractieleider Wilfried Martens. De CVP-politicus pleitte tegen de indiening van de ontwerpresolutie. Via wat pendeldiplomatie tussen de christen-democratische commissarissen en de belangrijkste leden van zijn fractie probeerde hij later nog de lont uit het kruitvat te halen. Dat zou uiteindelijk maar half lukken.

Santer had eerder al zijn gehele Commissie in bescherming genomen, dat zinde vooral de Duitsers niet. De Duitse christen-democraten stelden op woensdag een ultimatum. „Als Cresson en Marin voor de stemming op donderdag niet zijn opgestapt, zullen wij de motie van wantrouwen steunen", zei het Duitse vooraanstaande EP-lid Böge.

Naarmate de stemming naderde, groeide de spanning. Tientallen TV-ploegen wandelden door het Parlement. Maar in de nacht van woensdag op donderdag sloten christen-democraten en socialisten, samen goed voor 415 van de 626 stemmen, een heus *Belgisch* compromis. De christen-democraten lieten hun eis inzake het opstappen van Cresson en Marin vallen. De socialisten trokken hun in december ingediende motie van wantrouwen in.

AP

Edith Cresson werd van de politieke guillotine gered.

CONTROLE

Dat hadden we eigenlijk wel verwacht. Daarom tekende Nelly Maes een door het Franse Euro-parlementslid Fabre-Aubrespy opgestelde tweede motie van wantrouwen. De ondertekenaars waren van verschillend pluimage: enkele *eurosceptici*, groenen, communisten, christen-democraten, liberalen, één enkele socialist en twee regionalisten. 69 handtekeningen in totaal.

Donderdagmorgen werd eerst de resolutie die het aftreden van Cresson en Marin vroeg ter stemming gelegd. Artikel na artikel, paragraaf na paragraaf werd, meerderheid tegen minderheid, weggestemd. Daarop werd een resolutie aangenomen van de socialistische fractie. Volgens de resolutie moet er een commissie van onafhankelijke deskundigen komen, die een onderzoek instelt naar de wijze waarop de EU-commissie fraude, wanbeheer en vriendjespolitiek opspoort en behandelt, met een diepgaand overzicht van de gang van zaken bij de Commissie bij het toekennen van alle financiële contracten. Deze commissie, die onder auspiciën van Parlement en Commissie staat, moet vóór 15 maart a.s. verslag uitbrengen.

Het Parlement wil concrete voorstellen voor een ingrijpende hervorming van de administratieve cultuur bij de Commissie, op basis van het acht-puntenplan dat Santer op maandag al had toegezegd. Ook deze moeten uiterlijk op 15 maart worden ingediend. Daarbij gaat het o.m. om een werkgroep met vertegenwoordigers van Parlement, Raad en Commissie die voorstellen moet doen voor een nieuwe fraudebestrijdingsdienst, die buiten de controle van de Commissie staat. Verder moeten alle commissieleden ieder jaar, met onmiddellijke ingang, al hun belangen publiceren. Ook wil het Parlement vóór 15 maart de drie gedragscodes hebben voor de leden van de Commissie, voor de betrekkingen tussen commissarissen, hun kabinetten en diensten, én voor ambtenaren. Dat betreft o.m. het inhuren van verwanten en kennissen.

De eerste fase van de afspraak tussen Wilfried Martens en de socialistische fractieleidster Pauline Green was zo rond.

NOG 142 DAGEN

Na een korte pauze legde Europarlementsvoorzitter Gil Robles de plenaire vergadering de motie van wantrouwen voor: 232 stemmen voor, 293 tegen en 27 onthoudingen. De Europese Commissie werd dus niet weggestemd. Daartegenover staat dat ze 21 stemmen tekort kwam om het echte vertrouwen van een meerderheid van het totaal aantal Europarlementariërs te halen. Een groot gedeelte van de socialistische en christen-democratische fracties ontzegde de Europese Commissie het vertrouwen!

De fraudebestrijders komen wellicht versterkt uit te strijd. De Commissie kreeg een flinke waarschuwing en beseft nu wellicht dat het ernst is. Als de Commissie nu niet ingaat op de eisen van het EP dreigt de stemming van vorige week een uitstel van executie te zijn geweest. Verliezer is ons inziens het Europees Parlement. Had het zijn tanden laten zien, dan hadden de Europarlementariërs met opgeheven hoofd naar de kiezers kunnen stappen. Nu wordt het EP voor de zoveelste keer samen met de fraudeurs en de sjoemelaars in dezelfde zak gestopt. De Europese gedachte verdedigen wordt er niet gemakkelijker op. De Volksunie kan zich ter zake niets verwijten. Jarenlang reeds volgt zij een consequente lijn. Als gesjoemel ontdekt wordt – de dure douches, de vleesfraude, de Leonardo da Vinci-zaak – neemt de partij haar verantwoordelijkheid en zorgt ze ervoor dat het ontdekte wanbeheer niet in de doofpot wordt gestopt. Telkens ook waren de VU-Europarlementariërs mede-indieners van moties van wantrouwen jegens de Commissie. Dat deze moties het niet haalden ligt niet aan haar. Integendeel. Ook in Europa is en blijft de VU een ongebonden partij. Dat is haar kracht. Ook op 13 juni a.s. Nog 142 dagen keihard werken!

Bart Staes

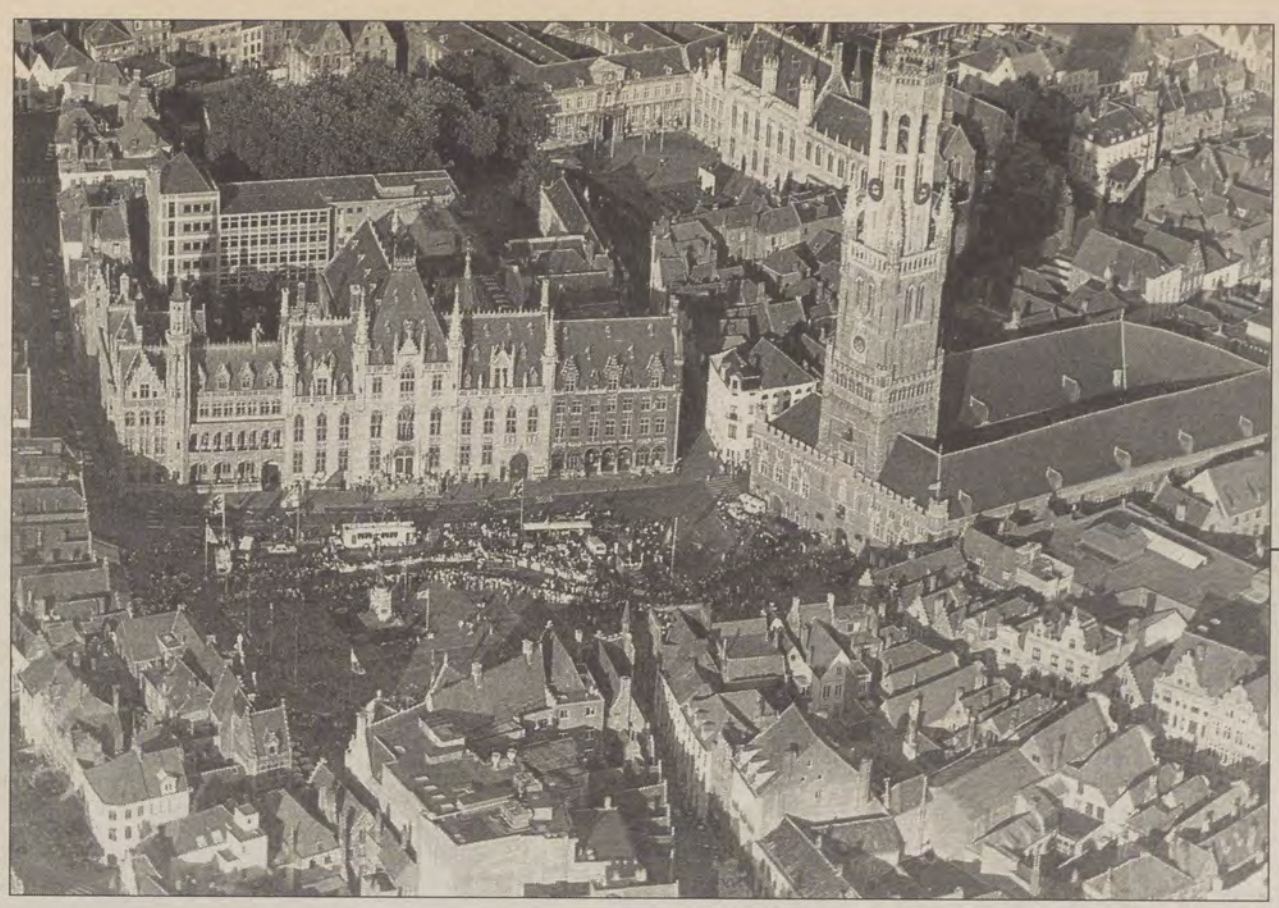

N. Trio

Valt Brugge uit de boot als Europese cultuurhoofdstad?

WIJ
De regionale VU-krant

Het ligt in de bedoeling om in het jaar 2002 Brugge en Salamanca tot Europese culturele hoofdsteden uit te roepen, maar dat feest dreigt niet door te gaan. De toegenomen concurrentiedruk tussen de kandidaat-culturele hoofdsteden zorgt ervoor dat er reeds voor de aanduiding heel wat steden dure lobby- en reclamecampagnes op het getouw zetten. De bedoeling is duidelijk: door de EU uitgekozen worden. De kosten voor deze pre-campagnes overstijgen niet zelden de bijdrage die de aangeduide steden uiteindelijk van de EU ontvangen.

Nelly Maes: *„De financiering vanuit de EU is beperkt. Terwijl het gebeuren Europese hoofdstad gemiddeld 1 miljard fr. opslorpt, is de EU-bijdrage uit het Europese Caleidoscoop-programma eerder symbolisch, met name 15 miljoen fr."*

TEGEN HET GESJOEMEL

VU-Europarlementslid Nelly Maes vindt het een nefaste ontwikkeling en een onnodige verspilling van gemeenschapsgeld waar uiteindelijk alleen de reclameindustrie beter van wordt. Om aan deze negatieve ontwikkeling een einde te maken heeft de *Raad van Cultuurministers* in een gemeenschappelijk standpunt voorgesteld om vanaf 2005 terug te grijpen naar de formule waarbij iedere lidstaat aan bod komt volgens de volgorde van de raadsvoorzittersschappen. Om vooruit te lopen op de uitbreiding van de EU voorzag de Raad dat de uitverkoren stad telkens aan een Oost-Europese stad zou gekoppeld worden.

De commissie *Cultuur* van het EP besliste in december 1998 op voorstel van haar verslaggever Monfils (PRL-FDF) dit gemeenschappelijk standpunt van de Raad te verwerpen. Het verslag-Monfils lag verleden week ter discussie in de plenaire vergadering van het EP te Straatsburg.

Nelly Maes vroeg haar Vlaamse collega's om het standpunt van de EP-cultuurcommissie niet te volgen en het gemeenschappelijk standpunt van de Raad goed te keuren.

Zij bracht daarvoor de volgende argumenten aan:

De verwerping van het gemeenschappelijk standpunt betekent de institutionalisering van de concurrentie tussen kandidaat-cultuurhoofdsteden met een explosie van reclame en lobbying-kosten. Op den duur zullen alleen zeer kapitaalkrachtige steden nog kunnen meedingen. Kleinere steden, zoals Brugge, vallen dan sowieso uit de boot. Zo wordt een pre-competitie ingericht die tot uitwassen kan leiden zoals bij de selectie van de kandidaat-steden die de Olympische Spelen willen organiseren. *„Willen we in zo een situatie van gesjoemel en corruptie terecht komen?"*, vraagt het VU-parlementslid zich terecht af.

Nelly Maes: *„De procedure die de cultuurcommissie van het EP voorstelt is in de praktijk niet haalbaar en zelfs contraproductief. Want het Parlement wil dat kandidaat-steden reeds over een uitgewerkt project en programma beschikken dat ze dan voorleggen aan een deskundige jury. De praktijk leerde ons echter dat net de aanduiding als culturele hoofdstad de katalysator is voor de betrokken stad om in respect en overleg met de vertegenwoordigers van het lokale culturele leven een eigen project en programma uit te werken.* Antwerpen 93 *is een goed voorbeeld. Maar ook Brugge 2002 wordt aangegrepen om een cultuurproject met andere West-Vlaamse steden te ontwikkelen dat nieuwe paden wil verkennen."*

Een verwerping van het gemeenschappelijk standpunt van de Raad kan de aanduiding van Brugge als cultuurhoofdstad voor 2002 in gevaar brengen. Lidstaten die door een verwerping van het huidige gemeenschappelijk standpunt na 2004 uit de boot vallen, kunnen dan immers het andere luik van het Raadsbesluit, d.i. de aanduiding van de cultuurhoofdsteden over de periode 2001-2004 in vraag stellen.

De Vlaamse Europarlementsleden hebben ter zake een grote verantwoordelijkheid, vindt Maes.

VOORBARIG

Wie de discussies in de Raad van Cultuurministers van nabij volgde beseft dat alleen een goedkeuring van het gemeenschappelijk standpunt een uitweg kan bieden uit de impasse. Een verwerping van dat gemeenschappelijk standpunt betekent noch min noch meer het opdoeken van het evenement culturele hoofdstad.

Het voorstel-Monfils wil dat de EU voortaan 2 miljoen euro ter beschikking stelt per aangeduide cultuurhoofdstad. Nelly Maes wijst er op dat de communautaire financiering van *Europese Culturele Hoofdsteden* hier niet ter sprake is. De communautaire financiering moet geregeld worden bij de afhandeling van het kaderprogramma „Cultuur 2000". De medebeslissingsprocedure tussen Raad en Parlement is daar nog niet afgelopen. Nelly Maes wil dat het EP het bedrag van 2 miljoen euro invoert bij het verder verloop van de medebeslissingsprocedure. De invoering van dat referentiebedrag kan dan meteen ook gekoppeld worden aan een aantal opgelegde criteria inzake de culturele kwaliteit van de programma's.

Eerdere berichtgeving die stelde dat de EU 2 miljoen euro toegekend had aan Brugge voor de organisatie van *Cultuurhoofdstad 2002* bleek onjuist én voorbarig. Nelly Maes herhaalt dat deze financiële kwestie enkel en alleen geregeld kan worden binnen het debat over het brede kaderprogramma „Cultuur 2000".

Verleden week woensdag heeft het EP de intentie geuit om het gemeenschappelijk standpunt van de Cultuurministers te verwerpen. Dit wil zeggen dat er tussen het EP en de Raad een nieuwe onderhandelingsronde over het probleem wordt opgestart.

Ondertussen heeft ook Vlaams parlementslid en Bruggeling Jean-Marie Bogaert een interpellatieverzoek tot de Vlaamse minister van Cultuur Luc Maertens gericht. Eerste voorbereidingen in Brugge werden reeds getroffen, want de tijd dringt wil men de programmatie ernstig voorbereiden. Geruchten als zou ook de stad Luik in hetzelfde jaar cultuurhoofdstad willen zijn, maken de Bruggelingen een beetje zenuwachtig.

(mvl)

Burgemeester laat Mechelen in de steek

Ook de Mechelse VU-afdeling vernam de plannen van burgervader Geert Bervoets (SP); deze wil in juni aanstaande, na de „moeder van alle verkiezingen", afscheid nemen van de Mechelse politiek. De burgemeester is zeker van verkiezing en wil gaan zetelen in het Vlaams Parlement.

De VU-afdeling meent dat de burgemeester het vel van de beer reeds heeft verkocht voor hij geschoten is, maar vooral dat hij de Mechelaars in de steek laat door weg te lopen van de problemen die hij weliswaar nooit heeft willen (ond)erkennen. Zo toont dhr. Bervoets dat de stad en haar inwoners hem eigenlijk geen moer interesseren. Op een ogenblik dat de veiligheidsproblematiek menig inwoner bezighoudt, op een moment dat verkeerskwesties vele Mechelaars parten speelt en dat de migrantenaangelegenheden niet alleen professoren aan het denken zetten, laat de man de stad achter zich. In een periode dat het nochtans door hem zo fel geprezen bestuursakkoord niet eens voor de helft afgewerkt is het actie-terrein verlaten, getuigt van weinig politieke moed!

Anderzijds is de kandidatuur voor een parlementair zitje eens te meer een blijk van de bloedarmoede die de nationale SP nu al enkele jaren kenmerkt.

Gekoppeld aan de geruchten als zou 2de schepen Willy Vandenbrande de nieuwe burgemeester worden, geeft de SP met dit alles te kennen dat een nieuwe politieke cultuur aan haar niet besteed is.

Marc Hendrickx

Kunstenaars uit Sint-Petersburg te Dendermonde

P. Van den Abeele

De tentoonstelling *Kunstenaars uit Sint-Petersburg* toont aquarellen, tekeningen, grafiek en schilderkunst van de studenten-licentiaten in beeldende kunsten van de pedagogische staatsuniversiteit *Alexander Herzen* uit Sint-Petersburg.

Deze studenten-kunstenaars worden opgeleid tot leraars *Kunstgeschiedenis*, *Esthetica*, en *Beeldvorming*. De universiteit A. Herzen vormt over de ganse lijn en in alle disciplines uitsluitend leraren. Vandaar het unieke karakter van deze instelling en de toevoeging „pedagogische" universiteit.

De tentoonstelling toont een brede waaier van haar onderricht met een reeks van stillevens, landschappen, figuren, portrettekeningen en illustraties in diverse grafische technieken, naast aquarel, potlood en schilderkunst. Maar het niveau dat hier wordt getoond is zoveel meer dan alleen maar „studie". Achter de traditionele figuratieve voorstellingen is telkens opnieuw een zeer doordachte of een intuïtief-aangevoelde abstracte opbouw en opvatting werkzaam.

Sommige werkstukken zijn zonder meer werken van „meesters". Bijzonder gevoelig bespelen de vele aquarellen het wonder van water, terwijl in de tentoongestelde grafische reeks van een pas afgestudeerde een rijke typisch-Russische verbeelding poëzie verleent aan de omfloerste werkelijkheid.

Parels van dichtkunst in beeldende taal uitgedrukt, zijn het.

De ganse tentoonstelling heeft dan ook geen andere bedoeling dan het tonen van „oefeningen van studenten op zoek naar het mysterie van de beeldende taal in de tijdloosheid van haar vocabularium". Maar precies deze pretentieloze oefeningen profileren zich vooral als eerlijke en heerlijke kunst zonder enige zweem van aanstellerij.

In die zin kan deze tentoonstelling een bezinning zijn in een tijd waarin de „actuele" kunst het vooral moet hebben van verbaal en mediatiek geweld.

De initiatiefnemer van deze tentoonstelling is Harold Van de Perre, cultureel ambassadeur van Vlaanderen met z'n projecten te Sint-Petersburg, en sedert meer dan vijf jaar gastdocent aan de academie voor beeldende kunsten aan de staatsuniversiteit A. Herzen te Sint-Petersburg, en vooral zelf beeldend kunstenaar.

↠ *Kunstenaars uit Sint-Petersburg in het stadhuis van Dendermonde (Ros Beiaardzaal). Zaterdagen 23 en 30 januari en 6 februari. Zondagen 24 en 31 januari en 7 februari. Telkens van 10 tot 12u.30 en van 14 tot 18u. Vrijdagen 29 januari en 5 februari, telkens van 14 tot 18u.*

A
V V K
V

omdat we geloven dat het leven van papa verder gaat,
dat de liefde sterker is dan de dood,
bidden we samen voor

DE HEER
Steven DAMMAN
"Mr Kimberley"
echtgenoot van Mevrouw Tinneke CROMMELINCKX

geboren te Roeselare op 22 november 1924
en vredig overleden in het Maria Middelares ziekenhuis
te Gent op 15 januari 1999.

Dit melden U met diepe droefheid:
Mevrouw Steven DAMMAN-CROMMELINCKX zijn echtgenote
zijn kinderen en kleinkinderen

De plechtige Eucharistieviering, waartoe U vriendelijk wordt uitgenodigd, zal plaatshebben in de parochiekerk van Onze-Lieve-Vrouw Sint-Pieters, St Pietersplein te Gent op **vrijdag 22 januari 1999 om 11 uur** samenkomst aan de kerk
9000 Gent, Sint-Kwintensberg 19

Begr. Vercruyssen – Gent

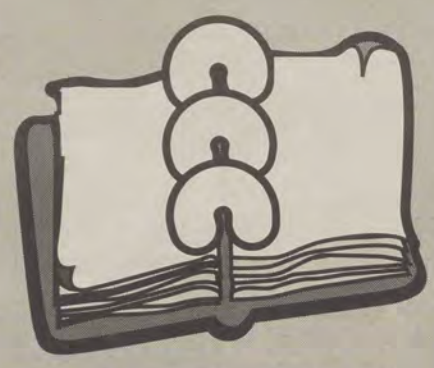

OOST-VLAANDEREN

Zo. 24 jan. MELLE: Nieuwjaarsreceptie van VU-Melle. Om 11u. in het museum van Brouwerij Huyghe. Gastspreker: Karel Van Hoorebeke. Alle leden en sympathisanten welkom.

Vr. 29 jan. GAVERE: Nieuwjaarsreceptie voor alle leden, vrienden en familie. Om 19u, in 't Oud-Asper, Kapellestraat 21. Toespraak door Jaak Taghon. Omstreeks 20u.30: Kaas-, vlees- en visbuffet. (350 fr. p.p., -18j. 175 fr.). Inschrijven bij bestuursleden. Org.: VU-Gavere.

Zo. 31 jan. DEINZE: Nieuwjaarsetentje in café De Mandel, Oude Heirweg 72 te Deinze-Grammene, om 12u. VU-leden en bijleden van afdeling Deinze 300 fr., anderen 600 fr. Inschrijven bij Werner Lootens (09/386.75.46). Org.: VU-Deinze.

Wo. 3 feb. ZULTE: De nu of nooit leeftijd. Door Europarlementslid Nelly Maes. Om 19u.30 in de Openbare Bibliotheek, Gaston Martensplein 9 te Zulte. Toegang gratis. Org.: FVV-nationaal. Info: 09/223.38.83.

Za. 6 feb. MELLE: VU-Valentijntjesbal. Vanaf 21u. in het oud-parochiehuis te Melle-centrum (nu zaal Agora). Kaarten op tel. 09/252.30.23.

Wo. 11 feb. DEINZE: Stichtingsvergadering van VVVG-Deinze (i.s.m. Nevele, St.Martens-Latem, Zulte, Nazareth, Eke). Om 14u.30 in zaal Carlo (aan de rotonde bij Petegem-kerk). Oswald Van Ooteghem spreekt over „Anekdotes uit de Senaat", + koffietafel (150 fr.), inschrijven bij Willy Lowie, tel. 09/386.24.53.

Za. 20 feb. NEVELE: Optreden van Gents cabaret Moereloere in de gemeentelijke zaal van Hansbeke met „De Gouden Moer". Toegang 300 fr., vvk. 250 fr. Org. Vlaamse Vriendenkring Groot Nevele. Kaarten bij Michel Roelens, 09/371.62.68.

LIMBURG

Do. 28 jan. TESSENDERLO: Steven Janssens praat over het asielbeleid. Om 20u. in De Kriekel te Schoot.Org.: FVV-Tessenderlo.

Zo. 31 jan. HASSELT: Nieuwjaarsreceptie van VU-Hasselt. Om 17u.30 in het CC Hasselt (Detmoldzaal), Kunstlaan 5. Deelname 100 fr., -15j. gratis. Inschrijven vóór 25/1 op tel. 011/23.70.36.

Wo. 17 feb. HASSELT: De nu of nooit leeftijd. Door prof. Mieke Van Haegendoren. Om 19u.30 in CC Hasselt, Kunstlaan 5 te Hasselt. Toegang gratis. Org.: FVV-nationaal. Info: 09/223.38.83.

WEST-VLAANDEREN

Do. 21 jan. BRUGGE: Welkom in Wales door Lieven Dehandschutter. Om 15u. in De Gulden Spoor, 't Zand 22 te Brugge. Org.: Informatie i.s.m. VCLD.

Do. 21 jan. IZEGEM: Frans Crols (Trends) over „Voor- en nadelen van Vlaamse onafhankelijkheid". Om 20u. in de Bar van de Stedelijke Academie voor Muziek en Woord, Kruisstraat 15. Toegangsprijs 80 fr., abo's gratis. Org.: VSVK.

Do. 21 jan. LEDEGEM: ID21 een meerwaarde voor de VU?, door Bert Anciaux. Om 20u. in CC te Ledegem. Toegang gratis. Org.: VU-Ledegem.

Do. 21 jan. KNOKKE: Deze activiteit wordt uitgesteld.

Vr. 22 jan. ADINKERKE: Nieuwjaarsreceptie van VU-De Panne. Om 20u. ten huize „De Gryse", Dorpsstraat 57. Gastspreker: Jan Loones. Info: Noël De Gryse (058/ 41.44.06) of Etienne Breem (058/41.30.42).

Zo. 24 jan. MENEN: Nieuwjaarsreceptie van VU-Menen. Vanaf 11u. in Trefcentrum Westflandria, Ieperstraat 65 te Menen.

Di. 26 jan. IZEGEM: Eerste seniorenfietstocht van het nieuwe jaar. Start om 14u. stipt bij het beeld „Het Paar", Korenmarkt. Org.: VVVG.

Di. 26 jan. IEPER: Nieuwjaarsetentje van VU-Ieper. Om 20u. in restaurant De Vuile Seule, Gasthuisstraat 3 te Elverdinge. Gastspreker: Jan Loones. Info: José Boeraeve en Marleen Alleman (057/33.33.29).

Wo. 27 jan. BRUGGE: Magda De Vos over „Onze spreektaal in het Vlaamse dialectenlandschap". Om 15u. in de Magdalenazaal, Violierstraat 7. Deuren vanaf 14u. Na de activiteit is er koffietafel voor wie dit wenst. Org. VVVG-Brugge-Noord.

Vr. 29 jan. IZEGEM: Izegemse VU-nieuwjaarsreceptie. Sprekers: Willy Doop, Geert Bourgeois, Kurt Himpe en Chris Vandenbroeke. Huldiging van de kandidaten die in 1982 op de VU-lijst stonden. Om 20u. in zaal Ter Maerel.

Vr. 29 jan. BRUGGE: Dienstencentrum Van Volden, Boeveriestraat 50, 8000 Brugge, receptie vanaf 19u.30, maaltijd om 20u. (500,-fr, aperitief en 1 consumptie inbegrepen). Om 21u. optreden van vokaal ensemble 'Septem Viri'. Voorstelling van de kandidaten door Paul Van Grembergen en Jean-Marie Bogaert. Info en inschrijven bij Pascal Ennaert (050/34.94.39) of bij Joël Boussemaere (050/35.66.87).

Za. 30 jan. OOSTDUINKERKE: Viering 10 jaar parlementair mandaat Jan Loones. Om 20u. in zaal Witte Burg, Leopold II laan 92. Gastsprekers: Jan Caudron en Bert Anciaux. Info: Yves Boullet (058/51.72.00) of Hilde Laheye (058/51.37.38).

Za. 30 jan. IZEGEM: Bedrijfsbezoek aan NV G.B. Boucherie, Stuivenbergstraat 104. Om 10u. Toegang gratis, maar aanmelden vóór 29/1 om 12u. bij Josée Bogaert (30.10.39) of bij Erik Vandewalle (tel/fax 30.26.70). Org.: VSVK.

Zo. 31 jan. IZEGEM: In het kader v.d. Cultuurbeurs in zaal Iso: Erik Vandewalle intervieuwt Jaak Vandemeulebroucke over het thema „De 21ste eeuw: veranderingen en behoud". Om 14u.30. Toegang gratis.Org.: St.Cult.Raad en VSVK.

Ma. 1 feb. ROESELARE: Vlaamse spreuken en gezegden door dhr. Debrabandere. Om 14u.30 in het Parochiaal centrum, Kattenstraat 29 te Roeselare. Org.: VVVG-Roeselare i.s.m. VCLD.

Di. 2 feb. BRUGGE: Vlaams én links? Gesprek met Antoon Roossens. Om 20u. in de Volkshogeschool, Baliestrat 58. Deelname: 450 fr. (voor 2 avonden, ook op 9/2, met Vic Anciaux). Leden Masereelfonds 350 fr. Org.: Volkshogeschool. Info: 050/33.01.12.

Do. 4 feb. TIELT: Jan Caudron over „Misbruiken in de geneeskunde"; Om 20u. in de West-Vlaams Bank, Markt te Tielt. Org.: A. Vanderplaetsekring Tielt.

Zo. 7 feb. IZEGEM: Wandeling in Rumbeke o.l.v. Tillo en Jenny Werbrouck-Cools. Samenkomst om 13u.30 in het Vlaams Huis. Org.: Wandelclub Vlaams Huis.

VU&ID op TV

Maak kennis met het verhaal achter de alliantie VU&ID.
VU&ID stelt zichzelf voor in een opmerkelijke videofilm van 10 minuten. Politiek *infotainment* van de betere soort.
De film licht het programmaplatform van de alliantie toe aan de hand van verfrissend geschreven en dito gefilmde sketches. De scènes worden afgewisseld met sprekende actualiteitsbeelden en korte tussenkomsten van Bert Anciaux, Patrik Vankrunkelsven en Vincent Van Quickenborne.
De film - die loopt onder de titel: *De politiek moet opnieuw van de mensen worden,* is het resultaat van een nauwe samenwerking tussen de VNOS-redactie, het reclameadviesbureau Morael, producer Marc Oost (*Timescapes*), regisseur Indra Siera (*Het Digitaal Geweld*) en de script-schrijvers Jeanne Pennings en Paul Carpentier van Klein Barnum.

Wil u de VNOS-film thuis bekijken, dan bezorgen we u graag een videokopie. U belt Greet Sels op het VU-secretariaat (02/ 219 49 30) of u schrijft meteen 250 fr. over op rekeningnummer 435-0269081-83 van VNOS vzw, met vermelding "VU&ID".

☞ *Op 16 februari en 16 maart '99 op VRT - TV1, vlak na het laatavondjournaal, van 23u.15 tot 23u.25.*

Zo. 7 feb. BRUGGE: Informativa is jarig. Feestmaaltijd in De Gulden Spoor, 't Zand, 22 te Brugge. Aperitief om 12u., feestmenu om 13u., 16u.: Denijs Haeghebaert. Deelnam: 995 fr. p.p. Inschrijven bij Rony en Daisy (34.30.82).

Di. 9 feb. BRUGGE: Vlaams én links? Gesprek met Vic Anciaux. Om 20u. in de Volkshogeschool, Baliestrat 58. Deelname: 450 fr. (voor 2 avonden). Leden Masereelfonds 350 fr. Org.: Volkshogeschool. Info: 050/33.01.12.

Di. 9 feb. IZEGEM: 2de Seniorenfietstocht. Start om 14u. stipt bij het beeld Het Paar, Korenmarkt. Org.: VVVG.

Wo. 10 feb. KORTRIJK: De nu of nooit leeftijd. Door prof. Christel Geerts. Om 19u.30 in Trefcentrum West-Flandria, Graaf Gwijde van Namenstraat 7 teKortrijk. Toegang gratis. Org.: FVV-nationaal. Info: 09/223.38.83.

Di. 16 feb. IZEGEM: ,,Rendez-vous met de toekomst'', door prof. Chris Vandenbroeke. Om 14u.30 in De Drie Gezellen, Mentenhoekstraat 4. Org.: VSVK.

Di. 23 feb. IZEGEM: 3de Seniorenfietstocht. Start om 14u. stipt bij het beeld Het Paar, Korenmarkt. Org.: VVVG.

Do. 25 feb. KORTRIJK: Fr. Schlömer over ,,Oost-Duitsland na de verkiezingen''. Om 20u. in ,,De Kortrijkse Verzekering'', Lekkerbeetstraat 5-7, Kortrijk. Org.: Hendrik Brugmans Kring Kortrijk.

Do. 25 feb. IZEGEM: ,,Filosofie en literatuur'', door prof Patricia De Martelaere (KUB), om 20u. in de Bar van de Sted. Academie voor Muziek en Woord, Kruisstraat 15. Toegang 80 fr., abo's gratis. Org.: VSVK.

VLAAMS-BRABANT

Do. 21 jan. DILBEEK: ,,De gerechtelijke hervorming na Dutroux'' door volksvertegenwoordiger Geert Bourgeois. Van 13u.30 tot 15u.30 in CC Westrand, lokaal 304, Kamerijklaan z/n te Dilbeek. Org.VIAC.

Vr. 29 jan. DILBEEK: Belangrijke arrondissementsraad met o.m.nieuwjaarsdrink en goedkeuring en stemming van de lijsten Vlaams parlement en Kamer. Om 20u. in het arr. Secretariaat, Ninoofdsesteenweg 230 te Dilbeek. Org.: VU-arr.Halle-Vilvoorde.

Za. 30 jan. OVERIJSE: Eetfestijn van VU-Overijse. Van 17 tot 22u. in Parochiezaal Ter IJse, Stationsstraat 8.

Ma. 1 feb. DILBEEK: Frans-Jos Verdoodt over de ,,Nieuwe Encyclopedie van de Vlaamse Beweging''. Om 20u.30 in het secretariaat van het Rodenbachfonds, Ninoofsesteenweg 230.

Wo. 3 maart WEMMEL: De nu of nooit leeftijd. Door prof. Christel Geerts. Om 19u.30 in CC De Zandloper, Kaasmarkt 75 te Wemmel. Toegang gratis. Org.: FVV-nationaal. Info: 09/223.38.83.

ANTWERPEN

Wo. 20 jan. BERCHEM: Nieuwjaarsreceptie van FVV-Berchem. Om 20u. in het Cultureel Centrum. Inschrijven (100 fr.) bij de bestuursleden.

Vr. 22 jan. MECHELEN: Open vergadering met nieuwjaarsreceptie VU-afd. Mechelen.Gastspreker: Geert Bourgeois. Vanaf 20u. in de parochiezaal OLV-over-de-Dijle, Gebroeders Verhaegenstraat 12, aan centrale bibliotheek.

Vr. 29 jan. BOECHOUT: Volkse Nieuwjaarsreceptie. Om 20u.30 in café 't Hoefijzer, Jef Van Hoofplein. Info: Koen T'Sijen, 03/454.48.03.

Vr. 29 jan. LIER: Gespreksavond met Vlaams volksvertegenwoordiger Kris Van Dijck over ,,Vlaanderen anders bekeken''. Met nadien nieuwjaarsdrink. Om 20u.30 in VNC, Berlarij 80. Org.: VCLD, VNC en VUJO-Mechelen-Turnhout. Info: Marc Hendrickx (015/27.22.01).

Vr. 29 jan. BORGERHOUT: VU-ledenvergadering en worstenbroodavond. Gastspreker: Luc Lemmens. Om 19u.30 in zaal Reuzepoort. Deelname 250 fr. Inschrijven bij Martha De Coninck-De Smet, 03/322.08.06.

Za. 30 jan. KALMTHOUT: Met FVV naar de algemene ledenvergadering te Oudenaard. Info bij Annie (03/666.87.93).

Zo. 31 jan. KAPELLEN: Nieuwjaarsontbijt van VU-Kapellen. Gastspreker is Herman Lauwers. In feestzaal De paux, Antwerpsesteenweg 48 (recht tegenover inrit GB). Start om 10u.30 met aperitiefje.Inschrijven via storting van 495 fr. p.p. op rek. nr. 068-2093868-53 van VU-Kapellen.

Zo. 31 jan. EDEGEM: Met FVV-Edegem naar ,,Karel Vingerhoets vertelt Timmermans''. Om 15u. in Kasteel Steyteling, St.-Bavostraat te Wilrijk. Vooraf inschrijven is noodzakelijk (03/449.14.51 – 03/457.89.32). Deelname 200 fr., +3pas 150 fr. Org. Culturele Kring Edegem, die voor vervoer zorgt voor wie over geen wagenbeschikt.

Zo. 31 jan. MOL: Mosselfeest van VU en VUJO-Mol. Mosselen met frieten aan 360 fr. p.p. Van 11u.30 tot 20u. in zaal Galbergen te Mol. Inschrijven bij Suzanne Meynen (014/31.23.20).

Zo. 31 jan. MORTSEL: Nieuwjaarsreceptie van VU-Mortsel. Gastspreker: Geert Bourgeois. Om 11u. in de polyvalente zaal aan de sporttereinen Oude God Sport (Mechelsesteenweg). Info: 03/454.21.19.

Zo. 31 jan. ZOERSEL: Nelly Maes spreekt over: de vrouw in de politiek, gemeentelijke referenda, VU-ID en Europa. Tevens Nieuwjaarsreceptie. Van 10u.30 tot 14u. in feestzaal Café De Wandeling St.Antonius, Waterdraat. Org.: VU-Zoersel.

Vr. 5 feb. HOVE: Worstenbrood- en appelbollenavond. Vanaf 18u.30 in de Markgraaf, Kapelstraat 7. Inkom 100 fr. Vooraf inschrijven bij Willem Nollet (03/455.65.46).

Za. 6 feb. ESSEN: Debat n.a.v. de komende verkiezingen. M.m.v. Ludwig Caluwé (CVP), Robert Voorhamme (SP), Fons Borginon (VU) en Francine Van de Ven (ID21). Moderator: Ronny Frederickx. Om 20u. in het Essenhof, Stationsstraat 8. Org.: VU-Essen.

Za. 6 feb. HAASRODE: Tweede taalquiz, gepresenteerd door Wilfried Haesen.Om 20u. in de parochiezaal van Oud-Heverlee. Org.: VU-Oud-Heverlee.

Zo. 7 feb. WOMMELGEM: Verrassingsnieuwjaarsaperitiekconcert. Knockin' on Wood speelt voor u. Om 10u.45 in Rusthuis Sint-Jozef, Kallement 1 te Wommelgem.Inkom gratis. Org: KK Jan Puimège.

Ma. 8 feb. KALMTHOUT: Met FVV naar de operette Droomeiland van Robert Stolz. Inkom 300 fr. Info en kaarten bij Lucienne (03/666.91.52).

Za. 20 feb. BERCHEM: Naar toneel ,,De Rad van Sint-Andries'' (20u.), voorafgegaan door wandeling (14u.30) door de parochie van miserie en aansluitend een diner (18u.). Verzamelen om 14u. aan het Zuiderterras. Deelname 975 fr. Max. 20 personen! Bellen naar Monique Van den Bosch (230.77.59).

Wo. 24 feb. EDEGEM: De nu of nooit leeftijd. Door prof. Christel Geerts. Om 19u.30 in Het Elzenhof, Kerkplein 3 te Edegem. Toegang gratis. Org.: FVV-nationaal. Info: 09/223.38.83.

Wo. 24 feb. TURNHOUT: Zuster M. Joannes Van Dijck over ,,De vernederlandsing van het onderwijs in Vlaanderen: het H. Grafinstituut in Turnhout''. Om 20u. in De Warende. Org.: Vlaamse Kring Turnhout i.s.m. VCLD.

◆ UIT DE REGIO ◆

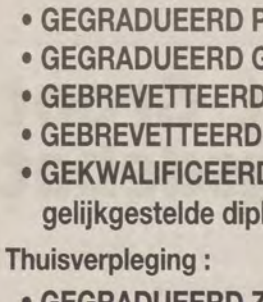

U zoekt een nieuwe uitdaging ?

U bezit de juiste kwalificaties, vakkennis, kwaliteit, een dosis enthousiasme om mede onze doelstelling van openbare gezondheidszorg te helpen realiseren, laat het ons dan weten. U komt terecht in een stimulerende professionele omgeving die talent naar waarde weet te schatten.
Samen kunnen wij de uitdaging van uw loopbaan en onze expansie verder ontwikkelen.

HET OCMW ANTWERPEN STAAT VOOR O.M. :

De ziekenhuizen : • AZ Middelheim - campus Middelheim (+ Paola Kinderziekenhuis) + campus Hoge Beuken • AZ Stuivenberg • AZ St. Elisabeth • AZ St. Erasmus • AZ Jan Palfijn - campus Jan Palfijn + campus Gallifort.

Met zijn geëigende specialismen en disciplines gaande van hoogtechnologische medische diensten tot mensgerichte, palliatieve verzorgingseenheden. Gelijk aanbod van gezondheidszorgen voor iedereen, waarbij de mens centraal staat is één van onze uitdagingen.

De RVT-instellingen van het grootgrondgebied Antwerpen en Zoersel.

Voor senioren met zowel een somatisch als niet-somatisch ziektebeeld, waar een kwalitatieve zorgverlening in een creatief, animatief werkklimaat troef is.

Diensten voor thuiszorg opgesplitst in : • Thuisverpleging • Diensten voor gezins- en bejaardenhulp

WIJ ZOEKEN VOOR ONZE :

Ziekenhuizen :

- GEGRADUEERD ZIEKENHUISVERPLEEGKUNDIGEN
- GEGRADUEERD KINDERVERPLEEGKUNDIGEN
- GEGRADUEERD PSYCHIATRISCHE VERPLEEGKUNDIGEN
- VROEDVROUWEN

Rusthuizen :

- GEGRADUEERD ZIEKENHUISVERPLEEGKUNDIGEN
- GEGRADUEERD PSYCHIATRISCHE VERPLEEGKUNDIGEN
- GEGRADUEERD GERIATRISCHE VERPLEEGKUNDIGEN
- GEBREVETTEERD ZIEKENHUISVERPLEEGKUNDIGEN
- GEBREVETTEERD PSYCHIATRISCHE VERPLEEGKUNDIGEN
- GEKWALIFICEERDE VERZORGENDEN of de daarmee gelijkgestelde diploma's en/of getuigschriften

Thuisverpleging :

- GEGRADUEERD ZIEKENHUISVERPLEEGKUNDIGEN
- GEBREVETTEERD ZIEKENHUISVERPLEEGKUNDIGEN

Thuiszorg :

- BEJAARDENHELP(ST)ERS

Voltijds/deeltijds of halftijds zowel mannelijke als vrouwelijke kandidaten

PROFIEL : • Initiatiefrijk werkend in een flexibel klantvriendelijke omgeving • Ervaring kan een voordeel zijn, echter geen vereiste • Leeftijd is niet belangrijk, inzet wel • Communicatief vaardig zijn op mondeling en schriftelijk vlak • Stressbestendig zijn • Functioneren zowel zelfstandig als in teamverband • Gemotiveerd zijn tot het volgen van bijkomende opleidingen • Verantwoordelijkheid dragen • Bereidheid om op onregelmatige tijden te werken • Bijkomende beroepstitels en bekwamingen strekken tot aanbeveling

WIJ BIEDEN : • Een interessante en afwisselende job met verantwoordelijkheid • Een goede werksfeer in een modern, dynamisch, gemotiveerd en kwaliteitsbewuste organisatie • Een bij uw ervaring en opleidingsniveau passend salaris, exclusief reglementaire toeslagen • Primaire en secundaire arbeidsvoorwaarden • Diverse mogelijkheden tot verdere vorming met daaraan gekoppelde financiële doorgroeimogelijkheden

TOELATINGSVOORWAARDEN :

Indien u interesse betoont voor een welbepaalde vacature en voldoet aan volgende voorwaarden : • Een diploma-afschrift voorleggen dat in overeenstemming is met de eisen van de bevoegde betrekking • De burgerlijke en politieke rechten genieten • Van onberispelijk gedrag zijn • Aan de dienstplichtwetten voldoen • De lichamelijke geschiktheid hebben, vastgesteld door de aan de organisatie verbonden geneeskundige dienst,

verwachten wij uw kandidatuur, bestaande uit een sollicitatiebrief met duidelijke vermelding voor welke functie u kanditeert, een uitgebreid curriculum vitae en afschrift van het diploma bij :

OCMW Antwerpen - Dienst Inspectie-Nursing - t.a.v. mevr. A. Nuyens,
Lange Gasthuisstraat 39 - 2000 Antwerpen
Tel. : (03) 223 57 96 - Fax : (03) 226 59 98

10 jaar Westhoek in Brussel

Tien jaar parlementair mandaat, dat mag wel gevierd worden! Zo'n viering gaat eind deze maand door in Oostduinkerke, de basis van Jan Loones. Jan werd inderdaad na de verkiezingen van 1989 naar de Kamer van Volksvertegenwoordigers gestuurd en droeg tot 1991 ook het dubbele petje van lid van de Vlaamse Raad. Tussen 1991 en 1995 zetelde Jan als provinciaal senator voor West-Vlaanderen. Op 21 mei 1995 werd Loones door het Nederlandse kiescollege voor de senaat verkozen, daar zit hij de kleine maar actieve VU-fractie voor.

Jan Loones is ook gemeentelijk bedrijvig. In 1983 werd hij voor het eerst tot gemeenteraadslid van Koksijde verkozen en sinds 1995 is hij eerste schepen van zijn kustgemeente.

Deze aanhoudende bedrijvigheid voor de Westhoek wordt luister bijgezet middels een gezellige viering waaraan iedereen kan deelnemen.

De bijeenkomst wordt geopend door Peter Hillewaere, voorzitter van de plaatselijke politieke groep STEM. Burgemeester Marc Vanden Bussche geeft een overzicht van de voorbije 20 jaar. Jan Caudron die Loones wegwijs maakte in, onder, boven en ook rondom het parlement gaat Bert Anciaux vooraf die een feesttoespraak houdt. De alliantievoorzitter wordt ingeleid door Roos Snauwaert, arr. VU-voorzitter.

E. Peusjens

4 januari 1989: Jan Loones legt de parlementaire eed af.

Vanzelfsprekend bevat het daaropvolgende doorlopende buffet een rijkdom aan zee- en landvruchten.

De viering gaat door op zaterdag 30 januari a.s. in zaal Witte Burg te Oostduinkerke en begint om 20u.

De hele rel kost (alles inbegrepen!) 500fr. per persoon, storten op rek. 001-1884509-69 tnv d'88 - Oostduinkerke. Inschrijven is nodig bij Yves Boullet, Resedaslaan 19 te 8670 Koksijde.

Fax: 058/ 51 99 54 of tel: 058/51 72 00.

VU&ID

VOOR DE VERNIEUWING

De familiezaak met traditie
sedert 1910
Marleen en Annemie Pauwels
Oude Brugstraat 16
9200 (Schoonaarde) Dendermonde
Tel. 052/42 32 46

Afhalen van palinggerechten mogelijk

Openingsuren: van maandag tot en met donderdag:
12 uur tot 14.30 uur - 18 uur tot 21.30 uur
Zaterdag: 18 uur tot 22 uur
Zondag: 12 uur 21.30 uur
Verlofperiode: de maand december

Brood- en banketbakkerij

R. DE BEULE
Heirbaan 53
2070 BURCHT
Tel.: 03/252.70.98

SPECIALIST VAN ALLE GELEGENHEIDSGEBAK

Het Groot Verkiezingsdebat

Het is nu wel zeker, de start van de verkiezingsslag is gegeven en niet minnetjes. En wie een graantje wil meepikken van de debattenomloop mag niet twijfelen want de agenda's van de partijvoorzitters dikken aan. Er tijdig bij zijn is dus de boodschap en dat doen vier Gentse politieke studentenverenigingen. VUJO-Rug, CDS, JS-Rug, LVSV nodigen uit tot *Het Groot Verkiezingsdebat*. Treden op: Marc van Peel, Fred Erdman, Guy Verhofstadt en Patrik Vankrunkelsven.

De vier kemphanen worden in de arena gehouden door Johnny Vansevenant, Wetstraat-verslaggever voor Radio 1 (VRT).

Het Groot Verkiezingsdebat gaat door op dinsdag 26 januari a.s. om 20u. in de faculteit Rechtsgeleerdheid NBII, Universiteitstraat 4 te Gent.

Alle daarheen, zouden we zeggen!

WIJ

VLAAMS-NATIONAAL WEEKBLAD

Een uitgave van het Vlaams Pers-, Radio- en TV-instituut v.z.w.

Hoofdredacteur:
Maurits Van Liedekerke

Redacteuren:
Eric Van de Casteele
Geert Vranken

Secretariaat:
Hilde De Leeuw

Alle stortingen van abonnementen en redactie op rekeningnummer 435-0272161-59 van WIJ, Barrikadenplein 12, 1000 Brussel.
Tel. 02/219.49.30
Fax 02/219.97.25
E-mail redactie@vprti.be
Jaarabonnement 1.800 fr.
Los nummer 35 fr.
Dit nummer werd dinsdag j. l. om 14 u. afgesloten.

Verantwoordelijk uitgever:
Patrick Vankrunkelsven
Barrikadenplein 12
1000 Brussel

Reclameregie:
Decom
Gossetlaan 30
1702 Groot-Bijgaarden
Tel. 02/481.78.59
Fax. 02/481.78.82

VUM VP press

DEZE WEEK IN **KNACK**

http://www.knack.be

OMSLAGVERHAAL

KONINGIN ASTRID ZOALS LADY DI

Kort na het ongeval van koningin Astrid fietste de in Küssnacht wonende 25-jarige student geneeskunde Willy Rogg naar de plek des onheils en nam er zes foto's, van het autowrak in het meer, maar ook van de koningin toen ze in de lijkkist werd gelegd.
's Anderendaags werden de foto's alom verspreid. Dit in tegenstelling tot de foto's die in 1997 werden genomen van de verongelukte lady Di. Hoe het legendarisch personage van Astrid en de reacties op haar dood overeenkomsten vertoont met de figuur en populariteit van lady Diana: een document.

INTERVIEW

CHABROL EN HITCHCOCK

Filmmeesters in close-up. De prent "Psycho" van Alfred Hitchcock - met de legendarische moord in het stortbad - was meer dan een aanval op de conventies van de thriller. Het was een regelrechte agressie tegen de toeschouwer. En met "Le Beau Serge" zette Claude Chabrol de Nouvelle Vague, de vernieuwende beweging van de Franse cinema, in: "Ik was niet idealistisch maar getikt."
Een analyse van het genie van Hitchcock en een exclusief gesprek met Claude Chabrol.

POLITIEK

BOUWEN EN AFBREKEN

"Waarom praat iedereen altijd over de afbraak, en niet over de bouwovertreding die eraan voorafgaat? Breken we een weekeindhuisje af, dan vragen ze wanneer we eens villa's slopen. Breken we drie villa's af, dan vragen ze om de stoeterij van Jan De Clerck omver te halen. Moeten we de Sint-Baafskathedraal afbreken voor we geloofwaardig zijn?" Van het klooster in Opgrimbie tot domein Zangerheide in Lanaken en van het heimwee van de VLD tot de oorverdovende stilte van de CVP. Ruimtelijke ordening met de sloophamer van Steve Stevaert: een dossier.

WEEKEND KNACK: GILDA DE BAL OVER HETERDAAD + PANAMARENKO OVER ZIJN NEST + DONKER DENIM IS MODIEUS

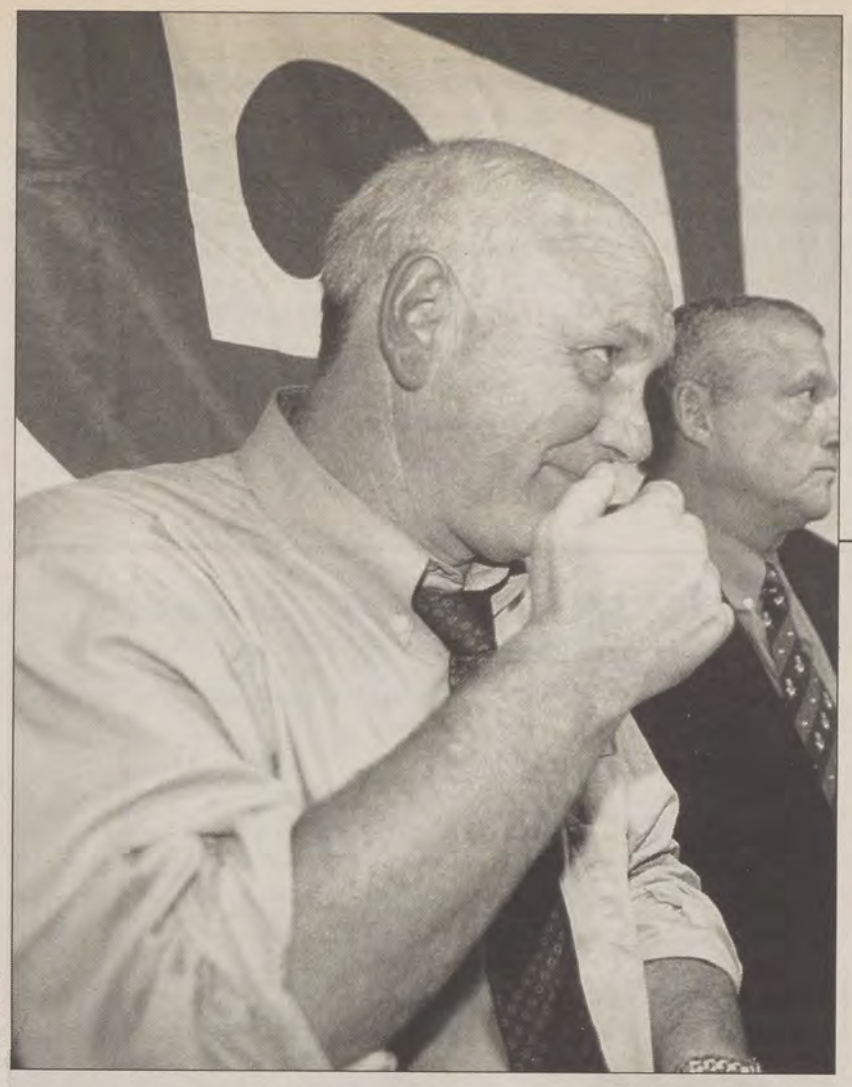

H. Herremans

Wij gunnen Aimé Antheunis alle succes. Maar, Anderlecht is Anderlecht niet meer!

Voor Sporting Anderlecht bestaan geen fatsoensnormen meer. De club zwalpt stuurloos door ons voetbalwereldje. Geen perspectief, geen beleid, geen toekomst. Aanvankelijk was er nog medelijden, vandaag resten enkel ergernis en afkeer.

Zonder fatsoensnorm

Rond de aanwerving van trainer Antheunis werd een onsmakelijke vaudeville opgevoerd. Let wel: Anderlecht mocht met de trainer van Genk praten. Het mocht hem ook een contract aanbieden en Antheunis stond het vrij daar op in te gaan of te weigeren.

ALS PAMPERS

Vraag blijft waarom de pers en de voetballiefhebbers wekenlang moesten worden belogen en misleid? Vraag blijft ook waarom Antheunis precies vlak voor de wedstrijd Genk-Anderlecht moest worden benaderd? Dat ze bij Anderlecht geen enkel besef van sportethiek hebben was al eerder geweten. Nottingham Forest moest dit al tot zijn schade ondervinden. Maar dat ze in het Astridpark nog altijd niet hebben geleerd van hun onvergeeflijke fouten laat het ergste vermoeden voor de toekomst.

De uitspraak van de week kwam van de voorzitter van Racing Genk: „Als je een man als Verschueren al niet meer mag geloven..." We hebben het driemaal herlezen en wisten nog altijd niet of we goed gezien hadden. Mag ik de uitspraak bijstellen, aanpassen, op de realiteit afstemmen? „Wanneer spreekt Verschueren de waarheid?" We willen zelf antwoorden: nooit, jamais, never. Schaamte kennen ze al lang niet meer in het Astridpark. Ieder welmenend voetballiefhebber smeekt de huidige bestuursploeg van Sporting op te stappen, te verdwijnen, een rookgordijn „achter" zich neer te laten dat pas mag optrekken wanneer hun laatste sporen zijn uitgewist. In een privé-bedrijf zouden hun bestuursdaden al lang zijn afgestraft. Hun namen zouden zelfs geen herinnering meer zijn. Een stadion dat de naam draagt van een voorzitter die scheidsrechters omkocht en het zwart geldcircuit voedde... Ach. Het heet dat opnieuw een vijftal spelers Anderlecht „moeten verlaten". De jonge veelbelovende Stoica, Claeys, Taument, Selymes en de onvolprezen steltloper Aarst. Wie heeft al die toptalenten aangekocht? De doorgestuurde Paul Courant zeker niet. Het is beter er niet bij stil te staan en de blikken elders te wenden. We vragen ons trouwens af of Aimé Antheunis zich realiseert waar hij aan begint.

Anderlecht verslijt trainers zoals een boreling pampers. Zij worden voor alles verantwoordelijk gesteld. Bovendien zal de beminnelijke en ongetwijfeld bekwame Waaslander moeten afrekenen met een omgeving die hem niet noodzakelijke goedgezind zal zijn. Op veel versterking hoeft hij niet te rekenen. Een paar Grieken die elders geen onderdak vinden, *Belgische* spelers van 28 die niet eerder bij de nationale top werden gerekend en een paar teruggekeerde oude gloriën (?) die veel geld opstrijken, niets laten zien en de groepsgeest aantasten. We gunnen Aimé desondanks zijn kort moment geluk. In de zomer zal hij gauw wijzer worden... Slaagt hij, dan verdient hij een monument.

WINKELEN

Ons voetbal wendt de blikken elders. Donderdag zal de nieuwe Antwerpse topclub zichzelf presenteren. Er zullen namen genoemd worden. Van trainers, technische en mogelijk ook andere directeurs. De clubkleuren en de clubnaam zullen voor eens en voor goed worden vastgelegd. We zijn benieuwd maar we duren de initiatiefnemers voorspellen dat ze fout zitten wanneer ze het paars en het wit en de benaming Beerschot „terugdringen". Het Kiel, de traditie en de geschiedenis zijn Beerschot en niets anders. Wie daaraan voorbijgaat beschadigt zichzelf. Dat moet ook Jos Verhaegen weten.

Overigens zal ook Club Brugge meer dan waarschijnlijk onder vuur komen te liggen. Omdat het Franky Van der Elst richting Kiel laat vertrekken. Als trainer weliswaar. Maar wat kan Club anders doen? Het kan zijn aanvoerder toch niet van de ene dag op de andere tot trainer van zijn hoofdmacht promoveren. Zoiets werd toch nog nooit opgevoerd. Ook elders niet. Een wachtperiode is noodzakelijk. We gaan er natuurlijk wel van uit dat Franky ooit als hoofdtrainer naar Olympia terugkeert. Nadat hij op het Kiel zijn leergeld heeft betaald?

Alles wijst verder op een aankomende trainerscarrousel. Daarbij worden onderstelde hiërarchische verhoudingen in acht genomen. Anderlecht ging winkelen in Genk. Omdat het nu eenmaal niet beter weet of vermag. Genk gaat winkelen in Lokeren en Westerlo. Lokeren lost Reynders niet omdat daar nu eenmaal een bloednuchtere voorzitter op de troon zit. Dus verlaat Heyligen Westerlo dat op zijn beurt... Club moet een opvolger voor Gerets, enz... Het circus draait op volle toeren.

Eerstdaags zal ook de Gouden Schoen worden toegekend. Het heet dat die Racing Genk niet kan ontsnappen. Strupar of Oulare. Voorzichtigheidshalve toch nog maar even afwachten maar het zou natuurlijk wel een schitterende beloning zijn voor de Limburgse club die in weinig tijd enorm veel weg aflegde en in het voorbije anderhalf jaar de enige was die met Club Brugge kon of durfde wedijveren.

Olympos

De nieuwste bekroning

Dominique Monami werd vorige week gevierd als de eerste sportpersoonlijkheid van het jaar. De nieuwste bekroning, een initiatief van *Het Nieuwsblad*, TV1 en Proximus, kreeg flink wat publiciteit via de rechtstreekse televisie-uitzending die overigens slordig overkwam. Maar daar gaat het niet om.

UITSTRALING

Belangrijk is dat deze bekroning toelaat, of zou moeten toelaten, verder te kijken dan uitslagen en chrono's. In *Het Nieuwsblad* maakt François Colin het opzet van de organisatoren duidelijk: *„De trofee van Sportpersoonlijkheid heeft nog geen traditie maar is binnen de kortste keren uitgegroeid tot een begrip in de sportwereld. Wie het kunststuk, de* Gouden Victor*, in ontvangst mag nemen, kan zich terecht de nummer één van de sportwereld in België noemen. De Sportpersoonlijkheid overkoepelt immers het volledige sportlandschap. Iedereen die met de sport te maken heeft, komt in aanmerking voor dit kleinood. Alle sporten maken een kans. De laureaten kunnen zowel buitenlanders zijn die bij ons actief zijn als Belgen die in een ander land op de loonlijst staan. Ook trainers en eventueel sportleiders kunnen worden bekroond. Prestaties staan centraal, maar het gaat om veel meer dan dat. Présence, doorzettingsvermogen en internationale uitstraling zijn even bepalend."*

De lijst met genomineerden moest duidelijk maken waar de organisatoren naar toe wilden. Aimé Antheunis, Deburghgraeve, Mario De Clercq, Dedecker, Eric De Vlaeminck, Etienne De Wilde, Everts, Gerets, Godefroid, Heyligen, Koller, Patrick Lefevere, Filip Meirhaeghe, Museeuw, Nijs, Oulare, Renders, Smets, Staelens, Steels, Struelens, Strupar, Vandecaveye, Vandenbroucke, Van Lierde, Monami, Veldkamp, Werbrouck, Wilmots... Mooi was dat al ontbrak er naar ons gevoel een belangrijke naam op de lijst.

„VICTORIA"

De eerste laureate werd Dominique Van Roost-Monami en daar konden we echt mee leven. Deze tenniskampioene heeft een enorm parcours afgelegd in een eigen stijl en met een eigen uitstraling. Gans haar optreden verraadt wilskracht, toewijding en beroepsernst. Ze is een echte ambassadrice voor haar sport en haar land. Ze drong door tot de top tien van de wereldranglijst. Ze trad uit de schaduw van Sabine Appelmans die zo oneindig veel beter lag bij de pers. Ze bleef in alle omstandigheden zichzelf. We gunnen haar de *Gouden Victor* van harte. Als TV1 er nu voor zorgt dat de televisieuitzending meer niveau en inhoud krijgt komt het allemaal goed en wordt de *Gouden Victor* mogelijk de belangrijkste sportonderscheiding van het jaar.

Er ontbrak een naam op de lijst? Inderdaad, die van Hugo Broos. De trainer van Moeskroen is een begrip geworden. Ernst en eerlijkheid. Geloofwaardigheid en bekwaamheid. In de voetbalwereld staan al de waarden op de helling. Niemand zit om een leugen gebarsten. Je moet niet geloven wat men zegt, je moet geloven wat men niet zegt. Bij Broos is dat anders. Hij durft nog luidop zeggen wat veel serieuze mensen nog enkel durven denken. Club Brugge wil hem terug binnenhalen als trainer of technisch directeur. Best mogelijk. Graag zelfs. Maar dan zullen de heren van Olympia zich eerst tot voorzitter De Tremmerie moeten wenden en met hem een akkoord vinden anders gaat de vlieger niet op... De trainer Broos beweegt zich helemaal in het verlengde van de voetballer Broos. Geloofwaardigheid en erkenning op lange termijn. Hij is van het duurzame type. Hij behoeft geen krans. Hij is er één.

(Olympos)

KORT IN DE KIJKER

Wie Bram Stoker zegt, denkt haast onmiddellijk aan Dracula, bij Marry Shelley wendt u het hoofd af bij de gedachte aan het monster van Frankenstein. Maar weet u ook voor wie Johnston McCulley tekende? Het antwoord luidt 'Zorro'. McCulleys boek verschijnt, in het zog van de film, voor het eerst in een Nederlandse vertaling. Don Diego tooit zich dan met **Het teken van Zorro** *(Uitg. Archipel - Antwerpen, 1998, 699 fr.)*

Ogen op de rug is een soort van huldebetoon aan Herman Suykerbuyk geworden. De man die onlangs in De Standaard verkondigde dat de CVP Vlaanderen altijd verraadt, viert nu zijn 30-jarige verjaardag als nationaal parlementslid voor diezelfde partij. 'Ogen op de rug' is samengesteld door Johan De Donder (gewezen CVP-jongeren) en bevat bijdragen van o.m. Manu Ruys, Leo Tindemans, Ludo Abicht, Richard Celis en Lionel Vandenberghe. Ook Suykerbuyk zelf levert enkele bijdragen. (Uitg. Pelckmans - Kapellen, 1998, 695 fr.)

Een mooie jonge vriendin en andere belevenissen is een verhalenbundel van Remco Campert die we u helemaal zelf laten ontdekken. Campert schrijft over vervelen, besturen, kamperen en het schrijven van brieven. Ontspannende lectuur-met-een-knipoog. (Uitg. De Bezige Bij - Amsterdam, 1998, 690 fr.)

Bij de Arbeiderspers verscheen intussen het derde deel van de Friedrich Nietzsche-bibliotheek. **Oneigentijdse beschouwingen** *heet het en het bevat bijdragen over o.a. Strauss, Wagner en Schopenhauer. Het centrale thema van deze beschouwingen - 'oneigentijds' omdat ze tegen de tijdsgeest indruisten - is de culturele verslapping en de zelfvoldaanheid waarmee het Duitse volk na de overwinning tegen Frankrijk (1871) behept was. (Uitg. De Arbeiderspers - Amsterdam, 1998, 999 fr.)*

BOEKEN

De monnik tussen hemel en aarde

Uit: Culturele geschiedenis van Vlaanderen - deel 8.

Op het toppunt van hun groei waren kloosters een veilige plaats om te leven, waar extreme vervoering en ascese niet erg graag gezien waren.

Ondanks de ontkerkelijking in Vlaanderen en Europa blijft er een groep „zoekers" bestaan, die in Maredsous of in Chevetogne de stilte van het kloosterleven zoekt om de wereld even te vergeten.

We kunnen hier niet ironisch over uitweiden, slechts vaststellen dat het klooster in de samenleving een nieuwe betekenis blijkt te krijgen, als toevluchtsoord voor managers en andere vermoeide mensen. Dat zij hun heil zoeken in een monasterium lijkt ons een heilzamere vorm van escapisme dan het zoeken van troost in drank of ander vertier, al blijft elk ontsnappen tijdelijk. Maar wie zich in een klooster terugtrekt en zich wenst te onderwerpen aan de discipline van de monastieke regel, zal allicht veeleer de troost van het gematigde leven ondergaan, meer dan de roede van de gestrengheid. Toch stelt men het vandaag graag voor alsof de kloosterling een held was of is, die zich heel wat ontberingen moest getroosten om via de zeven stappen van zelfvervolmaking te komen tot de aanschouwing van God, tot de opperste wijsheid of heiligheid in het aanschijn van de dood.

Kloosters waren op het toppunt van hun groei en in de meest verspreide vorm, die van de volgelingen van Benedictus, een veilige plaats om te leven, waar extreme vervoering en strenge ascese niet erg graag gezien waren. Dat is toch de mening van Ludo Milis, de auteur van *De monnik tussen hemel en aarde.*

ZELFBEHEERSING ALS NORM

We leggen – in navolging van de auteur – de nadruk op zelfbeheersing in alles, omdat dit het aspect is van waaruit de betekenis van dit kloosterleven voor de middeleeuwse samenleving het best te begrijpen is. Zijn boek gaat alleen over Benedictijnen en Cisterciënzer monniken, die tijdens de 11de en 12de eeuw de grootste bloei kenden, maar uiteindelijk, zij het niet altijd zonder moeite, de eeuwen hebben getrotseerd. Eén van de voorwaarden was de uitgebalanceerde inrichting van het kloosterleven, waarbij de abt en zijn directe medewerkers dienden in te staan voor stabiliteit, veiligheid en welvaart van het klooster. Want legde de kloosterling de gelofte van armoede af, het klooster diende voldoende kapitaal te bezitten om die stabiliteit te kunnen waarmaken. Als de Cisterciënzers tijdens de 11de eeuw de regel van Benedictus strenger wilden naleven, dan zal minstens de armoede van de kloosters van de agenda geschrapt worden, dat houdt in dat Citeaux weliswaar zijn rijkdom niet mee zo tentoon zal spreiden als de *zwarte* benedictijnen, maar hoe dan ook zal men grondbezit in dank aanvaarden, omdat dit de bestaansvoorwaarde is voor de instelling. Het leven is voor de cisterciënzer monnik wellicht soberder, maar niet minder stabiel dan dat van zijn broeder, de Benedictijn.

Ook het naleven van de regel, het Kapittel, de discipline, letterlijk de leer, figuurlijk, de straf of de roede, zijn onderworpen aan strenge regels om de monnik tegen overdreven zelfkastijding te beschermen. We moeten hierbij denken aan het boek van Walschap, *Zuster Virgilia*, waarin de directeur van het klooster op dat vlak zuster Virgilia de levieten leest, met name dat ze niet mag overdrijven in *versterving*, zonder aan haar gelofte van gehoorzaamheid tekort te doen.

BRODEN OF „PISTOLETS"

Alles met mate, houdt ook in dat de monnik zich ten behoeve van de medemens niet persoonlijk zal inzetten, maar dat het klooster wel degelijk aalmoezen geeft op aangegeven dagen. Daartoe worden renten vastgezet en wordt een deel(tje) van de oogst gereserveerd. Men gaf broden aan *den arme*, maar het waren geen huishoudbroden, wel kleine broodjes, waarvan men er wel gemakkelijk een paar honderd kon uitdelen op een quatertemperdag, een bijzondere vastendag of op een of andere feestdag.

Een andere mythe is dat de monniken zouden zijn opgetreden als grote ontginners, onder meer in de polders van West-Vlaanderen. Dit klopt in zoverre dat abdijen als Sint-Pieters in Oudenburg of Ter Doest in Lissewege wel degelijk voor eigen rekening en in onderaanneming voor de graaf van Vlaanderen zijn tussengekomen. Maar wat alleszins niet klopt is dat de monnik zelf op de akker stond of de zware klei bewerkte. Op dat vlak trad een klooster als eender welke beheerder op, misschien iets soepeler op korte termijn maar minstens zo dwingend op de lange duur, want kloosters hoefden geen erfenissen te vrezen, aangezien het ze verheffing via amortisatie konden ontlopen. Een eenmalige som aan de graaf maakte hen voor eeuwig vrij van recurente lasten vanwege de wereldse overheid. Bovendien was een klooster, omwille van de aanwezige *know-how* in staat een administratie te voeren, die wereldse heren wel eens jaloers kon maken.

Het geheim van de rijkdom van de kloosters, zeker tot aan de vooravond van de Franse Revolutie, bestond voor een deel in het stabiele beheer, dat, behoudens oorlog en klimatologische rampen, geen onderbreking kende. Die rijkdom, maar dan verlaten we het verhaal van Ludo Milis wat de tijdsgrenzen aangaat, was Jozef II een doorn in het oog, voor zover de kloosters hun kapitaal niet investeerden in nieuwe ontginningen of nieuwe industrieën. Er waren kloosters die mee investeerden in projecten als de haven van Oostende of de handel vanuit Antwerpen. Evenzo namen wereldlijke adellijke heren deel aan de economische groei van de zuidelijke Nederlanden. Het probleem voor Jozef II was dat hij de zaken sneller wilde doen gaan, dan de abten mochten aanvaarden, zonder hun noodzakelijke bestaanszekerheid uit het oog te verliezen.

DE MYSTIEK VAN HET KLOOSTERLEVEN

In gesprekken over dit boek mochten wij ervaren dat mensen die de mystiek van het kloosterleven koesteren als een verloren schat, vinden dat de auteur met nogal stoute voeten door een eeuwenoude culturele traditie is gelopen en de tover heeft gebroken. Men kan van de historicus niet verwachten dat hij heilige huisjes ongemoeid laat, als een beter inzicht en waarheid en verdichting misschien de werkelijke charme of betekenis van zo'n heilig huisje kan verduidelijken. Het is dus niet de opzet van Ludo Milis het kloosterleven af te schilderen als een opperste vorm van parasitisme, maar integendeel aan te tonen dat een gestrenge aandacht voor de aardse randvoorwaarden een prioritaire voorwaarde is om het God gewijde leven van de hemelse monnik te kunnen inschatten. Of nog, de monnik kan geen zes of zeven gebedsstonden per dag houden, als hij niet zeker is van een regelmatige maaltijd, een goed dak boven het hoofd en de nodige wol voor zijn pijen. In die zin kon een abdij niet anders optreden dan een wereldse heer.

Als dit boek iets duidelijk maakt, dan is dat de monnik en het kloosterwezen in de samenleving slechts via symbolen en symbolische daden aanwezig waren, zonder zich ooit echt te engageren, want dat kon wel eens de toekomst in het gedrang brengen.

Bart Haers

Hemelse Monniken, Aardse mensen. Het monnikenideaal en zijn betekenis voor de middeleeuwse samenleving. Ludo J.R. Milis. Vertaling Tinke Davids. Uitg. Houtekiet, Antwerpen, 1998 (oorspronkelijk 1992), 236 blz., 890 fr.

Liederen voor Maria

Enkele weken geleden stelde het *Gregoriaans Abdijkoor* van Grimbergen zijn vijfde plaatopname voor. De prachtige monumentale abdijkerk was dankzij de goede akoestiek opnieuw de uitgelezen plek om het jubilerende koor optimaal te laten optreden.
Want het abdijkoor bestaat niet minder dan dertig jaar en opteerde, in samenspraak met het Davidsfonds, voor een keuze uit de rijke Marialiederenschat. Het zijn de zangen die ter gelegenheid van Lichtmis, Hemelvaart en Maria-Boodschap gezongen worden en in de traditie van de Norbertijnerorde zijn gegroeid. Het koor, geleid door pater Gereon van Boesschoten en begeleid door organist Kamiel d'Hooghe, voormalig directeur van het Brussels Muziekconservatorium, verzorgt elke zondag de hoogmis. Het koor heeft mede door regelmatige radio- en televisie-uitzendingen een uitstekende reputatie: een vorige cd werd tot in Japan verdeeld!
Deze vijfde cd die de eenvoudige titel

VUM

Maria meekreeg, is een kwaliteitsvolle en vlekkeloze opname van eenstemmige Gregoriaanse muziek. Zonder franjes, maar in Grimbergse traditie: sfeerscheppend tot meditatie en verdieping.

Sergius

⇨ *Maria. Gregoriaans Abdijkoor. Uitg. Eufoda, Davidsfonds Leuven. Info: Kerkplein 1 te 1850 Grimbergen, 02/270.95.13.*

Radio 3 kiest zijn CD's van het jaar 1998

F. De Maitre

Het programma *De Zilveren Vloot* dat op Radio 3 dagelijks wordt uitgezonden van 10 tot 11u.30, is een baken voor de luisteraars van klassieke muziek. Herman De Winné en Silvia Broeckaert presenteren er hun keuze van nieuwe CD's die wekelijks verschijnen. Zopas hebben ze samen met hun collega's hun selectie gemaakt uit het aanbod van 1998.
In de categorie *symfonisch* gaat hun voorkeur naar Prokofjevs pianoconcerten door Alexander Toradze, piano en het Kirov Orhestra o.l.v. de bevlogen Valery Gergiev.
Prokovjefs pianoconcerti (vooral het derde) zijn karakteristiek voor zijn persoonlijkheid. Daar zitten bizarre sprongen in, gehamerde aanslagen, humor en ironie, maar ook lyriek. Van het Sovjetregime kreeg de componist het verwijt een decadent Westers formalisme te huldigen. Maar in deze pianoconcerten blijkt de Slavische ziel duidelijk aanwezig. „Een kunstenaar moet niet te ver afdwalen van zijn vaderlandse bronnen", zei Prokofjev zelf. Toradze slaagt er bijzonder goed in het midden te houden tussen de wat onderkoelde passie, de parodie en de virtuositeit. (Philips 462048-2)
De onlangs overleden Roemeense dirigent Sergiu Celibidache was een controversiële figuur. Hij kon het goed vinden met Furtwängler, maar boycotte de Berliners toen die voor Karajan kozen. Hij was even excentriek in zijn honoraria als in de onvoorspelbaarheid van zijn gedrag en zijn weigering om platen op te nemen. Dit heeft voor gevolg dat zijn opnames als juwelen worden gekoesterd. Hij voelde zich intens verbonden met Brückner wiens symfonieën hem heilig waren. Heeft die verbondenheid te maken met het mystiek-religieuze karakter van het werk van de organist van Sankt Florian? (Emi Classics 5 56695 2)
In de *kamermuziek* wordt Brahms bekroond. Brahms is niet de gemakkelijkste jongen onder de componisten. Hij was introvert, schuchter en vol ontzag voor Beethoven zoals blijkt uit zijn uitspraak: „Je weet niet wat het voor ons componisten betekent zijn voetstappen altijd achter ons te horen." Zijn muziek schrikt af omdat ze streng lijkt en geduld vraagt. Hij kneedde, schrapte en herwerkte tot iets af was. En dan nog. In zijn trio's kent Brahms een hoofdrol toe aan de piano, de klarinet en de hoorn. En die laten de zangerige en zelfs vrolijke kant van de componist horen. (Hyperion 67251/2)
Opera en oratorium zijn oeverloos. In deze materie kan je niet aan Haendel voorbij. Soms voel je ergernis omdat de meester zo gemakkelijk schrijft en vaak zichzelf nabootst, soms duikt verrassend een melodie op die uniek is. Zo kent ieder zijn beroemd largo terwijl bijna geen mens weet dat de aria uit zijn opera *Serse* stamt. Laatst hoorden wij bij toeval een treurmars uit een van zijn opera's. Het thema was zo mooi, om nooit meer te vergeten. Maar zo is Haendel. Je hoort hem en je zingt mee. De luisteraars zijn er gelukkig om, de kniesoren minder. Radio 3 lauwerde zijn *Ariodante*. (Archiv 457 271-2)
Hans Eisler heeft met Kurt Weill twee dingen gemeen: het cynisme waarmee ze het kapitalisme en het nazisme bevochten en de figuur van Bertolt Brecht als tekstauteur. Eisler componeerde politieke liederen, arbeiders- en revolutionaire koren en cantates waarin hij zijn betrokkenheid bij het proletariaat onderstreepte. Toen hij de adem van het nazisme in zijn nek voelde, emigreerde hij naar de Verenigde Staten waar hij o.m. samenwerkte met Charlie Chaplin. Zijn bekroond *The Hollywood Songbook* houdt het midden tussen heimwee en wrang sarcasme. De jonge Duitse bariton Matthias Goerne is hier een ideale vertolker. (Decca 460582-2)
Dat de figuur van Bach de keuze uitmaakt in de barok is de logica zelf. Pieter Wispelwey nam voor de tweede keer zijn suites voor cello-solo op. Het zijn rijen van dansen, uitgepuurd en gestileerd, maar vol virtuoze dubbelgrepen. De Nederlander speelt ze met de glimlach, als een homo ludens. (Harmonia Mundi 907 230). We kunnen ons geen cantes van Bach voorstellen zonder koralen, voor het volk bestemd en door het volk meegezongen. Zo hoorde het immers in de Lutheriaanse eredienst. Toch schreef de cantor uit Leipzig ook een aantal cantates voor een solostem, in dit geval een alto. Geen beter en vromer vertolker dan de contratenor Andreas Scholl, geen intenser inleven dan dat van dirigent Philippe Herreweghe (Harmonia Mundi 906 644)
In de 15de en 16de eeuw zwiervan Vlaamse polyfonisten over Europa. Geen hof of kathedraal waar ze niet werden gezongen. Een van hen, Gilles Binchois, was soldaat en geestelijke. Hij schreef vooral profane stukken, o.a. zeer melodieuze chansons, maar ook misdelen, manificats en motetten. Hij staat op een miniatuur afgebeeld met een harp als „le père de joyeuseté" naast zijn vriend Dufray met een portatief orgel als symbool van religieuze muziek. Het ensemble *Gilles Binchois* zingt een prachtige bloemlezing van zijn werk bijeen. (Virgin 545285 2)
Tenslotte naar de muziek van onze tijd. Daar gaat de CD van het jaar naar het verzameld werk van Edgard Varèse, een Amerikaan van Franse afkomst. We weten dat Beethoven schandaal veroorzaakte door de roes van de dans in het slot van zijn zevende symfonie, Debussy met zijn ijle, zwevende tonen, Stravinsky door de uitbarsting van de oerkrachten in zijn *Sacre du printemps*. Varèse bracht sensatie door het veelvuldig gebruik van slaginstrumenten waarmee hij de geluiden van de stad suggereerde. Ook werd hij sterk aangetrokken door de magie en het wonder van de wetenschap en de techniek. Geen wonder dat wie het bij Mozart houdt de wenkbrauwen fronst. (Decca 450208-2)

(wdb)

HAAL MEER UIT wij

5x2 vrijkaarten voor Farantouri!

De Griekse wereldster *Maria Farantouri*, wiens stem wordt omschreven als een alt die ruist in de wind, komt op maandag 15 februari a.s. naar de *Ancienne Belgique* (AB) in Brussel. Farantouri is in 1947 geboren en werd reeds op jonge leeftijd door de gerenomeerde Griekse componist *Mikis Theodorokis* tot de 'priesteres van zijn werk' uitgeroepen. Sinds midden de jaren 1960 staat ze vooral bekend als de vertolkster van Theodorakis-liederen. In het bijzonder de vertolking van zijn *Mauthausen-cyclus*, over de Jodenvervolging, scheerde hoge toppen.
De politiek geëngageerde en sociaal bewogen Farantouri etaleert wat de Grieken de *laïka* of de 'serieuze populaire muziek' noemen. Wijlen de Franse president *François Mitterand* zei ooit dat Farantouri *„Griekenland belichaamt zoals ik mij de godin Hera voorstel."* De *Joan Baez* van de Middelandse zee wordt door de groten der aarde bewonderd en interpreteerde zelf de teksten van de beroemde dichter *Pablo Neruda* op het Spaanse Canto General van 1975, een plaat gevuld met protestliederen uit de hele wereld.
Farantouri zong niet minder dan 50 platen vol. In de AB in Brussel zal de Griekse zangeres uit het rijke oeuvre kunnen putten. Al zal allicht het nieuwste project *ASmata*, een bundel ernstige gezangen, centraal staan. De compact disc ASmata, met drietalig boekje, is in de platenzaken te vinden (Peregrina Music). Farantouri zal in de AB door contrabas, percussie, cello, sax&fluit, piano, gitaar en bouzouki.

VUM - archief

⇨ ***Voor het concert van Maria Farantouri op maandag 15 februari om 20 u. 30 in de AB, Anspachlaan 110, 1000 Brussel, geeft de redactie 5x2 vrijkaarten weg. Stuur een gele briefkaart naar de redactie, u krijgt daartoe de tijd tot en met 1 februari a.s.***

NIEUW IN DE BIOS

RUSH HOUR

'Rush Hour', de nieuwste Amerikaanse film met Jackie Chan, is een mengeling van actie en humor. De Aziatische superster deed het in Amerika met zijn andere Amerikaanse producties niet echt schitterend. 'The big brawl' (1980) en 'The protector' (1985) kenden maar matig succes. In de rest van de wereld was dat wel anders. Zijn nieuwste film bevat net dat tikkeltje minder geweld dan men in Azië gewend is, vooral ook omdat Chan als co-star Chris Tucker meekreeg. Tucker verdiende reeds zijn sporen in het komische genre (Money Talks). De gevechtsscènes zijn korter en minder gewelddadig, en ook het uiterst gevaarlijke stuntwerk is beperkt. De regisseur heeft zo'n vloeiende combinatie gevonden dat je zelfs denkt te zitten kijken naar een lekker ouderwetse slapstick.

De twee antagonisten brengen het beste in elkaar naar boven. Chan is politie-inspecteur Lee (een verwijzing naar Bruce Lee?), een superflik in Hong Kong, die net voor de Britse terugtocht, werkt aan een zaak van gestolen kunstwerken. Tucker is politie-inspecteur James Carter, een harde jongen en eenzaat, die het in Los Angeles opneemt tegen de zware jongens. Hij droomt ervan om bij het FBI te raken, en ziet zijn kans wanneer zijn baas - die hem graag zou zien vertrekken - hem aan het FBI uitleent voor een belangrijke zaak. Zijn rol beperkt zich daar evenwel tot het spelen van babysitter voor Lee, die door het FBI is aangezocht om de gekidnapte dochter van zijn ouwe Chinese vriend, de consul Han, op te sporen. De FBI-agenten zien Lee als een blok aan het been en verwachten dan ook van Carter dat die Lee een beetje aan de kant houdt. Maar het zal uiteraard dit tweetal zijn, dat de zaak tot een goed einde brengt. Dat de kidnappers, en vooral de leider hiervan, uiteindelijk erg bedreven in de gevechtssporten zijn zal niemand verwonderen.

'Rush hour' was in de VSA één van de eindejaarsblockbusters. Het is dan ook een leuke film, niet meer, maar ook niet minder. (**1/2)

Willem Sneer

Once upon a time in the West Italiaanse western van Sergio Leone uit 1969 met Henry Fonda, Claudia Cardinale, Jason Robards en Charles Bronson. Wellicht de beste 'spaghettiwestern', met weinig maar uiterst brutale actie en met Fonda in de onverwachte rol van doorslechte schurk. Bronson verwierf als mysterieuze wraker wereldbekendheid. De muziek is van Ennio Morricone. **Zat. 23 jan., Ned. 1 om 21u.30 en BBC 2 om 21u.55**

Deceived by trust Amerikaanse op feiten gebaseerde TV-film van Chuck Bowman uit 1995 met Michael Gross, Stephanie Kramer en Lovie Eli. Cindy, een timide studente, wordt regelmatig lastiggevallen door haar schooldirecteur. Pas na lang aandringen kan de sociale assistente ervoor zorgen dat er een hoorzitting komt. **Zon. 24 jan., VTM om 21u.30.**

Mad Max Beyond Thunderdome Australische avonturenfilm van George Miller en George Ogilvie uit 1985. Stormachtige film met veel actie en stuntwerk. Mel Gibson is de eenzame krijger die het ditmaal moet opnemen tegen een bijzonder kordate Tina Turner. **Maan. 25 jan., Kanaal 2 om 20u.55**

Histories: en de krokodillen spraken... Achiel Van Acker komt als eerste aan bod in een driedelige reeks portretten van 'historische' Belgisch politici. Van Acker leidde vier regeringen en was in twee andere minister. Hij zou de geschiedenis ingaan als 'Asiel Sarbon', niet omwille van zijn gebrekkige Frans, maar als gevolg van zijn aandeel in de heropbloei van de steenkoolproductie. In de volgende afleveringen komen Theo Lefèvre en André Cools aan de beurt. **Dins. 26 jan., Canvas om 20u.55**

Richard Dreyfuss in 'Mr. Holland's Opus'. Woens. 27 jan., Canvas om 20u.55

Panorama: SOS Ambulance Reportage over de organisatie van het ziekenvervoer in ons land. De overheid probeert wat orde in de chaos te scheppen met een resem nieuwe wetteksten. Maar gaan de geplande hervormingen ver genoeg? Panorama maakt de vergelijking met de situatie in Nederland. **Dond. 28 jan., TV1 om 21u.45**

Reise der Hoffnung Haydar en Meryem zijn een echtpaar dat met hun zeven kinderen in het zuidoosten van Turkije woont. Ze zien geen toekomst meer in hun arme bergdorp en Haydar besluit de boerderij te verkopen en naar Zwitserland uit te wijken. Tragische, mooi gefotografeerde film van Xavier Koller uit 1989, gebaseerd op ware gebeurtenissen. **Vrij. 29 jan., TV1 om 22u.55**

MEDIALANDSCHAP

Wie forceert Doorbraak?

De Kamer wil racistische persmisdrijven correctionaliseren. Daar is iets voor te vinden: op dit moment moeten volgens art. 150 van de Grondwet persmisdrijven – van welke aard dan ook - voor een jury, d.w.z. het Hof van Assisen, komen. Omdat deze procedure bijzonder omslachtig en duur is, komt het in de praktijk zelden tot een vervolging van soortgelijke delicten. In de pogingen om het racisme strenger aan te pakken, denkt een parlementaire werkgroep er nu aan om de auteur (of uitgever) van racistische druksels in een correctionele procedure te bestraffen. Daartoe zou een uitzondering worden opgenomen in het bewuste art. 150.

Een vertegenwoordiging van de Waalse journalisten kan zich terugvinden in dit voorstel, haar Vlaamse evenknie niet. Die vreest dat met het maken van deze eerste uitzondering de ban gebroken is en dat zou – op termijn – de persvrijheid in gevaar kunnen brengen. De *Algemene Vereniging van Beroepsjournalisten in België* (AVBB) stelt mede daarom voor om art. 23 van de Grondwet te wijziging. Dat artikel bepaalt dat eenieder het recht heeft op een menswaardig leven. De AVBB stelt voor om daarin een 'recht op non-discriminatie' op te nemen; zo komt de persvrijheid niet in het gedrang.

De parlementsleden hebben daar evenwel geen oren naar en het ziet er dan ook naar uit dat in de volgende legislatuur art. 150 gewijzigd zal worden. De manier waarop dat gebeurt, laat niet veel goeds verhopen. Gewezen minister van Justitie *Stefaan De Clerck* liet weten eerst de geplande regeling te willen doorvoeren en pas daarna een debat 'ten gronde' te willen voeren over de persmisdrijven in het algemeen.

Vlaams parlementslid *Lieven Dehandschutter* (VU) vroeg aan Vlaams minister voor Media, *Eric Van Rompuy*, welke regelingen er getroffen zijn rond het geven van mediatraining door journalisten aan politici. Uit het antwoord kon worden afgeleid dat er inzake deze materie geen wetten of decreten zijn. Ook niet bij de VRT. Maar: „Wel beschikt de VRT over een aantal interne richtlijnen die zijn opgenomen in de deontologische code of het redactiestatuut. VRT-journalisten van de nieuwsdiensten kunnen mediatraining geven indien deze georganiseerd wordt door de dienst opleidingen van radio en televisie. De journalisten werken mee op vrijwillige basis. De VRT zorgt voor kwaliteitscontrole. De openbare omroep ontvangt regelmatig vragen voor mediatraining."

M. Cels

Kurt Van Eeghem mag het programma 'De Notenclub' niet meer presenteren. Anja Daems neemt zijn plaats in. Van Eeghem blijft wel presentator van 'De Drie Wijzen' op TV1.

F. De Maitre

Ook Betty Mellaerts verlaat de VRT. Ze vindt dat ze geen examen moet afleggen voor werk dat ze al 20 jaar doet. Voor de VRT geldt: reglement is reglement!

Doorbraak, het maandblad van de Vlaamse VolksBeweging (VVB), steekt in een nieuw kleedje. Middels het vernieuwde blad wil de VVB meer mensen bereiken dan alleen de eigen achterban en 'een vaste plaats veroveren op de markt van politieke publicaties'. „Doorbraak wil meer een discussieforum worden, ruimte geven aan beslissingsmakers in de Vlaamse samenleving en achtergronden geven bij het politieke debat."

Die achtergronden bestaan onder meer uit een interview met *Brigitte Grouwels*, een overzicht van de aanloop naar de verkiezingen en een bijdrage van *Manu Ruys*. Vanzelfsprekend is er ook de onmisbare berichtgeving over de al-dan-niet-aanwezigheid van een Vlaamse leeuwenvlag op het recente VU-ID-alliantiemoment in de Antwerpse Arenbergschouwburg. Wie niet wil geloven dat de bewust vlag rechts vooraan op het podium stond, trachten wij niet meer te overtuigen. Wat baten kaars en bril ...?

Doorbraak doet voor de inhoudelijke invulling voortaan ook „veel meer dan vroeger beroep op professionele krachten van buiten de VVB" luidt het. Deze externe krachten „zijn allen van mensen die beroepsmatig in hun sector actief zijn." Actief *zijn*? Dan kan voor de wetstraatrubriek, ondertekend door ene *I&C* alvast geen beroep meer gedaan worden op *Guido Tastenhoye* ... De auteur van deze rubriek ziet overigens geen graten in de tweetaligheid van de VB-campagne in Brussel. Enkele bladzijden daarvoor wordt niettemin met weinig verholen leedvermaak ingegaan op de onduidelijkheid die bestaat rond het taalgebruik van de VU in haar Brusselse campagne.

We wensen de VVB en Doorbraak veel succes met hun pogingen om de Vlaamse problematiek op een neutrale wijze open te gooien voor niet-Vlaams-nationalisten. Voor de beeldvorming is het in deze dan ook mooi meegenomen dat *Dirk Laeremans*, broer van het Vlaams Blok-kamerlid *Bart*, hoofdredacteur is van het vernieuwde blad. Voor wie het niet gezien mocht hebben: hij staat onderaan rechts op het de eerste bladzijde met foto afgebeeld. Dat daarover nooit discussie moge bestaan!

Voor **abonnementen**: Baron Dhanislaan 18, 2000 Antwerpen. 12 maanden Doorbraak in de bus kost 585 fr., studenten betalen 200 fr. minder.

Niet alleen Doorbraak is vernieuwd. Ook het blad van de *Graffiti*-jeugddienst is in het nieuw gezet. Het heet *Schuurpapier* en ziet er veel beter uit dan de naam doet vermoeden. De eersteling bevat bijdragen van zeer diverse aard.

VTM verwacht voor 1999 een winst van 655 miljoen fr. Daarmee is Vlaanderens eerste commercieel station van ver teruggekomen. Enkele jaren geleden leed het nog honderden miljoenen verlies. De financiële winst loopt niet parallel met het kijkersaantal. Dat is, met een marktaandeel van 37,2 % (voor VTM en Kanaal 2 *samen*), nog nooit zo laag geweest. In het eerste jaar van zijn bestaan haalde VTM een half procent meer kijkers. O.a. de groeiende reclamemarkt zorgt voor de winst.

VTM is nu gedeeld in handen van *De Persgroep* (o.a. *Het Laatste Nieuws*) en *Roularta* (o.a. *Knack*). Gedelegeerd bestuurder is *Christian Van Thillo*, de grote man van De Persgroep. Aan de *Financieel-Economische Tijd* wilde hij kwijt dat hij zich bij het bestaan van VT4 heeft neergelegd. „Meer zelfs: ik kan er mee leven" luidde het. In de toekomst zal vooral aandacht besteed worden aan het karakter van Kanaal 2 en aan het verkrijgen van een landelijke frequentie voor commerciële radio.

Paars akkoord

Afgetreden minister en voormalig partijvoorzitter Tobback wijst de VLD af, de VLD trapt in de val.
Nochtans is het niet goed dat de tandem CVP- SP voort regeert alsof er niets is gebeurd in de voorbije jaren. Het is niet goed dat één partij, de CVP, decennia lang aan de macht blijft.
Door het afwijzen van de VLD geeft Tobback de CVP een vrijkaart voor het conservatieve beleid van de CVP. Hij zet de prijs voor de CVP erg laag...
De Volksuniejongeren roepen alle jongeren in andere partijen op te kiezen voor een ander beleid. Een beleid dat jobs mogelijk maakt, het milieu echt beschermt, de democratie tot haar volle waarde ontwikkelt, een beleid dat Vlaanderen en Wallonië niet langer gijzelt in elkaars beperkingen, dat buitenlands beleid gedurfd en rechtvaardig laat zijn.
De Volksuniejongeren roepen de SP-jongeren op de politici van de vorige generatie niet het beleid van morgen te laten bepalen. De Volksuniejongeren roepen de jongeren van Agalev op hun partij te wijzen op haar verantwoordelijkheid voor het Vlaanderen van morgen. De Volksuniejongeren roepen jong-VLD op haar partij niet voorrang te geven aan haar verlangen om terug aan de macht te komen zonder over inhoud te praten...
Als Vlaamse radicalen en links-liberalen roepen de Volksuniejongeren op tot een Paars beleid, in Vlaanderen en op het federale niveau. Nu moet het gebeuren, anders ontwaardt de democratie in dit land nog verder...

Kristin De Winter,
VUJO-voorzitter

◆ WEDERWOORD ◆

Schijn bedreigt

Benieuwd hoe de demagogische uitdrukking „Het gaat goed in Vlaanderen"... met de 300.000 superrijken, waaronder ook de meeste politici, door de 9.700.000 verarmde rest van de bevolking zal onthaald worden (WIJ, 14 jan. jl. – *Schipper naast God*).
De ommekeer van de verkiezingsslogans is wel opvallend. Vroeger beloofde men voor de verkiezing van alles. Nu zegt men dat iedereen het al gekregen heeft. Het eenvoudig niet ziet! Groter spot met de ondankbaarheid van dat blind volk bestaat niet.
Nog een andere slogan „Ja, lenen is zo goedkoop omdat wij de euro haalden" is al zo goedkoop als beweren dat de mensen zuiniger zijn als ze noodgedwongen minder uitgeven. Het gaat gewoon om teveel ongebruikt geld, omdat onzekere mensen en bedrijven minder risico's nemen. Steeds meer mensen beleggen in aandelen en laten anderen voor zich werken. Veiliger dan zelf wat te beginnen. Door minder vraag naar geld dalen de rentetarieven en niet om een of andere misleidende propagandaslogan.
Nieuwe jobs worden geschapen door slinkse en beperkte loonlastverlagingen. De overige, echte en verdoken werklozen moeten wachten op een veralgemening van een drastische loonsverlaging. Een meevaller was de massale overgang van onze bedrijven en winkels naar buitenlandse aandeelhouders en bezitters die voor ons rijk uitzicht zorgen. Schijn bedriegt.
Wij gaan er niet op vooruit! Spiegelen ons in een rijkdom die niet van ons is, maar van anderen. Buitenlandse investeerders en de steeds rijker wordende kleine groep van 300.000 superrrijken. 200 multinationale bedrijven oefenen ¼ van de activiteiten uit. De nuchtere keerzijde is dat die slechts 0,74% van de beroepsbevolking tewerkstellen.

Willy Degheldere,
Brugge

Sloganeske prietpraat

Het „gezicht van de CVP" mikt van op grote reclameborden op Vlamingen die, volgens Van Peel, zeven procent méér verdienen dan Nederlanders. Prompt doet Michel van de PRL zijn duit in het zakje. De realisatie van die zeven procent gebeurde immers niet in „België, Brussel en Wallonië" maar in Vlaanderen! We weten het dus voor ééns en voor altijd van de Franstaligen zelf; België, Brussel en Wallonië, dat is één. Vlaanderen iets anders...
Vlaanderen wordt volgens deze straffe Belgen „bevoordeeld". Gek toch dat net nu weer een Vlaams bedrijf bankroet verklaard wordt terwijl gelijknamige bedrijven in Wallonië 350 miljoen krijgen toegestopt om niet te moeten sluiten. En uit wiens zakken moet al dat geld blijven komen? Ver moeten we niet zoeken want wat hoor ik? Vlaanderen betaalt ruim 2/3de van de belastingen in... België. Brussel en Wallonië samen niet eens 1/3de. Elk jaar betaalt Vlaanderen nog twee procent méér... Dus „de rest" twee procent minder?
Dehaene laat veelzeggend (in het Frans) verstaan dat de communautaire vrede na de volgende verkiezingen niet meer afgekocht kan worden. Michel weet dat geen enkel „dictaat" vanuit Vlaanderen de banden tussen de PRL, FDF en MCC kan aantasten en hij noemt deze federatie incontournable, dus... Vermits de Vlaame partijen geen taditie hebben van „samen aan één zeel te trekken" (zoals de Waalse dat wél doen) zal moeten blijken of de woorden van Dehaene méér zullen zijn dan woorden in de wind.
Grote borden met sloganeske prietpraat moeten ongeïnteresseerde burgers uit hun apathie halen en hen helpen hun kiesplicht „nuttig in te vullen". De meer bewuste kiezers weten maar al te goed wat niét op de twintig-vierkante-meterborden gezegd wordt (of in de hopen foldertjes die hen binnenkort zullen overspoelen).
Dehane mag dan, dankzij de opofferingen van anderen, het halen van de „euro" op zijn conto schrijven en Tobback mag dan degene zijn die ons pensioen en onze uitkering veilig stelt, geen van beiden lijkt te merken dat hoe langer hoe meer sukkelaars nauwelijks kunnen overleven en dus zeker geen euro's hebben om naar de beurs te gaan of naar het buitenland.
Voor mijn part mogen de „reclameborden" voor de verkiezingen nog dubbel zo groot worden. Het wekt alleen maar afkeer op. Iedereen weet immers uit ervaring dat via die borden kleine waarheden in koeien van letters op ons worden losgelaten terwijl groot bedrog niet eens in (de) kleine lettertjes vermeld wordt.
Ik hoop en bid uit de grond van mijn hart dat VU-ID iets ten goede kan keren en dat „de moeder van alle verkiezingen" niet „de vader van alle proteststemmen" wordt.

Mady Vermeulen,
Heusden-Zolder

P.S. De redaktie ontvangt graag brieven van lezers. Naamloze, scheld- en smaadbrieven gaan de scheurmand in. De redaktie behoudt zich het recht voor brieven in te korten en persklaar te maken. Brieven worden voluit ondertekend, tenzij de schrijver verzoekt initialen te gebruiken.

Advertentie

Koninklijke Gilde
van Vlaamse Antiquairs

Kunst- en Antiekbeurs van Vlaanderen

23 - 31 januari 1999
14 tot 20u. za & zo 11 tot 20u.

ST. PIETERSABDIJ GENT

De Standaard
Het Nieuwsblad
DE GENTENAAR
KBC

Tatoeëren is kunst

De tatoeage kan de jongste jaren rekenen op hernieuwde belangstelling. 'De kunst van het tatoeëren' (Uitg. Zuid Boekprodukties) biedt een uitstekend overzicht van een van 's werelds meest miskende kunsten.

Deze jongedame zweert bij prachtige irissen.

◆ UITSMIJTER ◆

Onder meer het vermogen tot het beoefenen van deze of gene kunst onderscheidt de mens van het dier. En ofschoon het tatoeëren zeker niet de oudste kunstuiting is, gaat het procédé toch al minstens 5300 jaar mee. Bewijze daarvan het uitstekend geconserveerde lijk van de gletsjerman die gevonden werd in de Italiaanse Alpen. De man had 57 tatoeages - hoofdzakelijk lijnen – vooral rond door artritis aangetaste gewrichten. De wetenschap neemt dan ook aan dat deze tekeningen in de prehistorie een soort van helende werking werd toegedicht.

VAN ALLE TIJDEN

Op het volgende overgebleven tastbare bewijs van tatoeages is het wachten tot ongeveer 2000 jaar voor onze tijdrekening. Het betreft een ceremonieel gebalsemd lichaam ten tijde van het Egyptische Middenrijk. De dame in kwestie heette *Amoenet* en kwam aan de kost als priesteres. De tatoeages waren opnieuw niet veel meer dan wat lijnen en punten die over het hele lichaam voorkwamen. Rond de navel vormden ze een elliptisch patroon. Verondersteld wordt dat deze tatoeages – uitsluitend teruggevonden op vrouwen – deel uitmaakten van een vruchtbaarheidsritus. Dat in die tijd ook mannen getatoeëerd werden moge blijken uit tekeningen die zijn teruggevonden.

Al vlug maakten de abstracte patronen plaats voor afbeeldingen van mens, god en dier. Echt verfijnd waren ze niet; wanneer men bedenkt dat ze werden aangebracht met roet en naalden van been zal dat overigens weinig verwondering wekken.

In het Griekenland van de Klassieke Oudheid werd het tatoeëren dan weer aangewend voor het markeren van misdadigers en slaven. Tatoeages werden er ook aanzien als symbolen van dapperheid en adellijkheid. Ook in het Midden Oosten moet er een zekere tatoeagebedrijvigheid bestaan hebben: zowel de koran als de thora verbieden het expliciet. Later zal ook de katholieke kerk, in de persoon van keizer Constantinus, hetzelfde doen: gezien de mens naar Gods evenbeeld geschapen is, was het niet toegestaan dat beeld te verminken. Enkele eeuwen daarvoor hadden o.a. de Britten, de Galliërs, de Schotten en de Picten – die aan de tatoeages hun naam ontleenden – de kunst nog over het Europese continent verspreid.

De kunst van het tatoeëren is over de hele wereld verspreid. In de gebieden waar de huidskleur van de mensen zo donker is dat de kleuren niet te zien zouden zijn, wordt als alternatief vaak zgn. *scarificatie* toegepast. Tweedimensionale tekeningen ruimen hierbij de plaats voor driedimensionale patronen van littekenweefsel. Stammen waarbij de mannen een 'krokodillenrug' hebben zijn hiervan een voorbeeld. De scarificatie wordt ook toegepast in het westen, maar het blijft – in vergelijking met de tatoeages – eerder een marginaal verschijnsel.

VAN ALLE PLAATSEN

In onze contreien zijn de ethnografische tatoeages de jongste tijd zeer in trek. Toch bestaan ze al eeuwen. De meest gekende zijn ongetwijfeld deze van de Maori uit Nieuw-Zeeland. Archeologische vondsten van o.a. tatoeagebeitels geven aan dat deze gezichtstatoeages of *moko*'s al meer dan 2000 jaar bestaan. De mannen van de Maori waren meestal ook getatoeëerd van het middel tot de knieën, de vrouwen lieten hun lippen en kin verfraaien. In het midden van de vorige eeuw nam het aanbrengen van moko's af. De jongste jaren kent de moko, als symbool van de Maori-identiteit, evenwel een tweede jeugd. In onze samenleving zijn deze tribale tatoeages een heuse mode. Deze *tribals* bestaan meestal uit diepzwarte gestileerde of abstracte geometrische motieven. „Veel traditionele culturen die de inspiratiebron vormden voor de *tribal*-tatoeage ondervinden nu de positieve gevolgen van de belangstelling uit het Westen. Nadat missionarissen en koloniale autoriteiten ze jarenlang hadden verteld dat tatoeages het kenmerk van hun verachtelijke 'primitieve' natuur waren, herontdekken Samoanen, Tahitianen en Maori's niet alleen hun eigen tatoeagetradities, maar realiseren ze zich ook dat veel westerlingen er nu jaloers op zijn." lezen we ergens in 'De kunst van het tatoeëren'.

De traditionele tatoeages zoals de moko van de Nieuw-Zeelandse Maori zijn nu een mode in het westen.

De symmetrische ontwerpen spelen overigens pas laat een rol in de geschiedenis van de tribale tatoeages. Toen ontdekkingsreizigers voet zetten op Hawaii zagen ze overal asymmetrisch getatoeëerde krijgers. Eerst werd verondersteld dat de tekeningen nog voltooid moesten worden, pas later kwam het besef dat de asymmetrie een beschermende functie had.

Na het christelijk verbod op tatoeages duurde het tot de kruistochten vooraleer de huidversieringen opnieuw in het Europa werden geïntroduceerd. De christelijke (!) kruisvaarders lieten zich, bij wijze van souvenir, tatoeëren. Later zouden veel bedevaarders van het Heilige Land terugkeren met een (religieuze) tekening in de huid. Zelfs de prins van Wales, *Edward VII* (omstreeks 1860), keerde terug met een Kruis van Jeruzalem op de onderarm.

Ook stoere zeebonken keerden van verre reizen terug met een tatoeage. Zij introduceerden zelfs het woord, zo blijkt: „Kapitein Cook, zijn geschiedschrijver en naturalist Joseph Banks en andere leden van zijn bemanning keerden in 1769 terug van hun reis aan boord van de *HMS Endeavour*. Ze waren naar de Stille Zuidzee en Nieuw-Zeeland geweest en beschreven gedetailleerd de lichaamsversiering van de inheemse bevolking. Ze gebruikten daarbij het nieuwe woord 'tatoeage' om deze versieringen te beschrijven." Onder zeelieden werd het tatoeëren een heuse traditie; vandaar ook het feit dat nogal wat beroemd geworden tatoeëerders in havensteden woonden. De afbeeldingen maakten het bovendien gemakkelijker om verdronken zeelieden te identificeren.

VAN ALLE STANDEN

Ofschoon tatoeages de huid van alle standen en rangen siert, worden ze toch niet zelden geassocieerd met het gepeupel. Niet alleen de zeelui droegen bij tot dat imago, ook het tentoonstellen van getatoeëerden op kermissen en in circussen speelde daarbij een rol. Vaak ging hun optreden gepaard met spannende verhalen over de herkomst van de personen in kwestie. Onder andere de legendarische *Phineas T. Barnum* voerde deze curiosa op in zijn shows. De vreemdste vogel onder deze show-getatoeëerden is tot nader order de *Grote Omi*, een Engels majoor die zich na een loopbaan in het leger over het hele lichaam liet tatoeëren met een zebramotief, zijn tanden bijvijlde, zijn oorlellen uitrekte en een slagtand door zijn neus stak. Hij stierf in 1969. Op dit moment is *Enigma*, ook wel bekend als *The Jig Saw Man* (de puzzelman), een van de laatste getatoeëerde circus-artisten. Zijn lichaam lijkt wel te bestaan uit ontelbare stukjes van een legpuzzel.

De afgelopen eeuw vond er een kleine revolutie plaats in het tatoeëren. In 1891 pas werd de electrische tatoeagemachine gepatenteerd. Sinds 1980 werd ook het kleurpalet aanzienlijk uitgebreid. De jongste jaren werken de tatoeagekunstenaar ook met een soort van stencils: die bieden hen de mogelijkheid tot het creëren van zeer complexe tekeningen. Tot wat ze allemaal in staat zijn kan u afleiden uit bijgaande illustraties. Het is een zeer kleine selectie uit 'De kunst van het tatoeëren', dat in het totaal meer dan 200 kleurenillustraties bevat.

(gv)

↬ *De kunst van het tatoeëren. H. Ferguson & L. Procter. Uitg. ZuidBoekprodukties – Lisse. 1998. 128 blz., 498 fr.*

'Hitchcock kan zijn rug op' ... Herkent u beelden uit 'The Birds', 'Psycho' en 'North-by-North-West'?